

Årsberetning

2018

Froland
kommune

Innholdsfortegnelse

1	Froland	4
1.1	Rådmannens innledning	4
1.2	Kommuneplan og utviklingstrekk.....	5
1.2.1	<i>Satsingsområder i kommuneplan</i>	5
1.2.2	<i>Føringer i statsbudsjettet 2018</i>	5
1.2.3	<i>Økonomisk stilling 2018</i>	7
1.3	Kommentar til rammebetingelser budsjett 2018	8
1.3.1	<i>Befolkningsutvikling</i>	8
1.3.2	<i>Rammetilskudd og skatt</i>	8
1.3.3	<i>Kommunesamarbeid</i>	9
1.3.4	<i>Låneportefølje</i>	13
1.3.5	<i>Driftsregnskap</i>	15
1.3.6	<i>Investeringsregnskap</i>	15
1.3.7	<i>Agder Energi</i>	15
1.4	Internkontroll	16
1.5	Organisasjon.....	17
1.6	Nøkkeltall regnskap 2018.....	19
2	Virksomhetene	20
2.1	Froland skoler (30).....	20
2.1.1	<i>Om virksomheten</i>	20
2.1.2	<i>Måloppnåelse 2018</i>	21
2.1.3	<i>Arbeid med kommuneplanens satsingsområder</i>	21
2.1.4	<i>Trafikksikker kommune</i>	22
2.1.5	<i>Regnskap 2018</i>	23
2.1.6	<i>Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat</i>	23
2.2	Kultur (40).....	24
2.2.1	<i>Om virksomheten</i>	24
2.2.2	<i>Måloppnåelse 2018</i>	24
2.2.3	<i>Arbeid med kommuneplanens satsingsområder</i>	25
2.2.4	<i>Trafikksikker kommune</i>	26
2.2.5	<i>Regnskap 2018</i>	27
2.2.6	<i>Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat</i>	27
2.3	Teknisk (50).....	28
2.3.1	<i>Om virksomheten</i>	28
2.3.2	<i>Måloppnåelse 2018</i>	28
2.3.3	<i>Arbeid med kommuneplanens satsingsområder</i>	29

2.3.4	Trafikksikker kommune	30
2.3.5	Regnskap 2018.....	31
2.3.6	Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat	31
3	Velferd (60)	32
3.1	Virksomhetene.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3.1.1	Om virksomheten.....	32
3.1.2	Måloppnåelse 2018.....	33
3.1.3	Arbeid med kommuneplanens satsingsområder	40
3.1.4	Trafikksikker kommune	40
3.1.5	Regnskap 2018.....	41
3.1.6	Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat	41
4	Barn og Helse (70)	42
4.1	Virksomhetene.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4.1.1	Om virksomheten.....	42
4.1.2	Måloppnåelse 2018.....	43
4.1.3	Arbeid med kommuneplanens satsingsområder	44
4.1.4	Trafikksikker kommune	45
4.1.5	Regnskap 2018.....	46
4.1.6	Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat	46
5	Omsorg (80).....	47
5.1	Virksomhetene.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.1.1	Om virksomheten.....	47
5.1.2	Måloppnåelse 2018.....	48
5.1.3	Arbeid med kommuneplanens satsingsområder	49
5.1.4	Trafikksikker kommune	49
5.1.5	Regnskap 2018.....	50
5.1.6	Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat	50

1 Froland kommune

1.1 Rådmannens innledning

Etter kommuneloven skal kommunen hvert år utarbeide årsregnskap og en årsberetning. Disse skal behandles av kommunestyret senest innen 1. juli.

I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven, samt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Rådmannen gir innledningsvis noen overordnede kommentarer, men viser samtidig til virksomhetenes egne kapitler.

Det store bildet forteller at Froland kommune klarer å levere gode tjenester til sine innbyggere og er i positiv utvikling. Kommunen har de senere årene hatt en befolkningsvekst som har vært betydelig høyere enn landsgjennomsnittet, og ligger på topp i Agder. Vi fikk 55 nye innbyggere i 2018. Forklaringene er sikkert mange, men gode tilbud til barn og unge, tilgjengelige boliger og gode kommunale tjenester kan være med på å gjøre kommunen attraktiv.

Til tross for reduserte inntekter for kommunen, må vi som følge av befolkningsveksten fortsatt gjøre store investeringer for å tilpasse kommunale tjenester og infrastruktur. Gjennom 2018 har vi jobbet med en rekke større prosjekter som nytt sykehjem, helsehus, rensesanlegg, boligfelleskap for unge funksjonshemmede. Dette medfører økte kostnader i både drifts- og investeringsregnskapene. Videre bidrar vi med midler til samfunnsbyggende tiltak som rundkjøringer, gang- og sykkelvei ned Blakstadkleiva og ny adkomstvei til flyplassen Gullknapp.

Takk til ansatte

Tillitsvalgte og vernetjenesten i Froland kommune har gjennom 2018 deltatt i flere større omstillings- og utviklingsprosjekter, og har gjennom sitt arbeid vært en tydelig stemme på vegne av ansatte og viktig samarbeidspartner for ledere på alle nivå i organisasjonen. Rådmannen vil takke for et godt samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

Medarbeiderne i organisasjonen viser et stort hjerte og engasjement for Froland kommune. Det er de ansatte som skaper identiteten vår, er vårt ansikt utad og er de som bygger de gode innbyggertjenestene. Rådmannen vil takke hver enkelt for å fokusere på arbeidsoppgavene i året som ligger bak oss, og for å yte det ekstra som gir innbyggerne en opplevelse av å bo og leve i en god kommune.

Vi skal være stolte av kommunen vår og vite at vi gjør en forskjell for svært mange mennesker.

Tusen takk.

1.2 Kommuneplan og utviklingstrekk

1.2.1 Satsingsområder i kommuneplan

Kommuneplanen er det øverste og viktigste styringsdokumentet for kommunens politiske og administrative ledelse. Froland kommune sin visjon er «Enkelt og nært!», og dette gir oss en overordnet retning for vårt arbeid. Kommunestyret har i Kommuneplanens samfunnsdel vedtatt målsettinger for hvordan vi ønsker å ha det i Froland, og definert 3 hovedsatsingsområder;

- God folkehelse for alle kommunens innbyggere
- Et sterkt og vitalt næringsliv
- Et sterkt og vitalt sentrum

Kommunens virksomheter har gjennom hele 2018 hatt fokus på tjenester og tiltak som understøtter kommuneplanens satsingsområder og rapporterer for dette. Dette redegjøres for i virksomhetenes egne kapitler i denne årsmelding.

På overordnet nivå har det også gjennom 2018 vært jobbet med tiltak og prosjekter som understøtter kommuneplanens satsingsområder. Eksempler på dette er;

God folkehelse for alle kommunens innbyggere

- Arbeid med LIM-plan
- Gang- og sykkelvei langs Blakstadkleiva
- Nytt bygg til Mølla Vekst AS
- Arbeid med nytt sykehjem
- Oppdatering av kommunens "Folkehelseoversikt"
- Nye/økte stillinger; kommunepsykolog, folkehelsekoordinator, helsesykepleier
- Grøntstrukturplan
- Satsing på sykling
- Arbeid med regodkjenning som "Trafikksikker kommune"

Et sterkt og vitalt næringsliv

- Skarsbru som nærings-/ industriområde
- Planlegging av ny adkomstvei til Arendal lufthavn Gullknapp
- Etablering av justeringsavtaler for merverdiavgift for utbyggere
- Prosjekt for utvikling av Frolands Verk

Et sterkt og vitalt sentrum

- Arbeid med parkeringsutfordringer i sentrum
- Sentrumsutvikling
- Etablering av ladestasjon i sentrum

1.2.2 Føringer i statsbudsjettet 2018

Forslag til statsbudsjett for 2018 ble lagt fram 12.10.2017. Regjeringen foreslo en vekst i samlede inntekter for kommunesektoren på 4,6 milliarder kroner og vekst i frie inntekter med 3,8 milliarder kroner, hvorav 3,6 milliarder går til kommunene. De frie inntekter er rammetilskudd og skatt.

Det har de senere årene vært en god skatteinngang på landsbasis, men også isolert for Froland kommune. Veksten i de frie inntektene var på landsbasis anslått til 2,6%, mens for Froland kommune var denne veksten beregnet til 1,8%. Regnskapet for 2018 viser en vekst i rammetilskudd og skatt i 2018 på 2,9%.

Regjeringen ønsker å synliggjøre effektivitetspotensiale som ligger i kommunesektoren og legger hvert år til grunn en forventning om at kommunene klarer å effektivisere med 0,5%. Dette tilsvarer 1,2 milliarder kroner i 2018 på landsbasis. Statlige virksomheter er også pålagt en effektivisering på 0,5% i 2018. Ved kommunens budsjettbehandling er denne effektivisering lagt inn som innsparingstiltak på den enkelte virksomhet, men det har i praksis vært vanskelig å gjennomføre nødvendige tiltak.

Regjeringen forutsetter at statlige satsinger skjer innenfor veksten av de frie inntekter. Denne veksten beløper seg til 0,7 milliarder kroner for kommunesektoren. Satsingen gjelder opptrappingsplan rus, tidlig innsats i skolen og barnehage, forebyggende tiltak for barn, unge og familier. Prognoser som kun gjelder Froland beløper seg til 781.000 kroner. Det har ikke vært satsinger på disse områder utover normal vekst.

Helse og Omsorg

Ressurskrevende tjenester

Staten refunderer kostnader kommunene har til ressurskrevende brukere, Dette er et toppfinansieringstilskudd og regjeringen øker innslagspunkt til 1,320 millioner kroner. Det tilsier en økning på 50.000 kroner utover vanlig indeksregulering. Refusjonskrav for 2018 var pålydende 12,630 millioner kroner, som var 0,72 millioner lavere enn budsjettet.

Psykologer

Fra 1.1.2020 er det lovfestet at alle kommuner skal ha psykologkompetanse. Det har vært en økning i rekrutteringen av psykologer i kommunene fra 2013-2018 og mange kommuner har allerede tilsatt kommunepsykolog. Froland har ansatt kommunepsykolog som begynte 01.01.2019. Det gis statlig tilskudd til dette formål.

Omsorgsplasser

For 2018 foreslo regjeringen 152,5 millioner kroner og en tilsagnsramme på 3 milliarder kroner for å legge til rette for om lag 1800 heldøgns omsorgsplasser. Gjennom budsjettene for 2014-2018 er den statlige tilskuddsordningen forbedret og regjeringen har lagt til rette for flere søknader om tilskudd til heldøgns omsorgsplasser – ordningen videreføres i 2019. Kommunestyret har vedtatt å bygge nytt sykehjem med inntil 60 plasser, statlig tilskudd blir en del av finansieringen, men utbetales når sengeplassene tas i bruk.

Rus

Det foreslås 281 millioner kroner til opptrappingsplan for rusfeltet. Hvorav 200 millioner kroner gjennom styrking av kommunenes frie inntekter og 81 millioner kroner gjennom en tverrdepartemental oppfølging av opptrappingsplanen. Det har ikke vært satsinger på disse områder utover normal vekst.

Barnehage og skole

Tidlig innsats

Siden 2015 er det bevilget betydelige øremerkede midler som har sikret flere lærere i grunnskolen. Høsten 2018 ble lærernormen i grunnskolen innført, og totalt ble det bevilget 1,5 milliarder kroner i 2018. I 2019 foreslår regjeringen å videreføre den øremerkede bevilgningen til flere lærerårsverk med 1,468 milliarder kroner. I tillegg er 200 millioner kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med en særskilt satsing på tidlig innsats i skolen, som blant annet kan benyttes til flere lærerårsverk ved opptrappingen av lærernormen høsten 2019. Både de 200 millioner kronene av veksten i frie inntekter og om lag 1,5 milliard kroner av den øremerkede bevilgningen vil bli fordelt til kommunene etter grunnskolenøkkelen. Dette gjør det mulig å øke lærertettheten også i kommuner som allerede oppfyller kravet i lærernormen. Froland skole har vært preget av omorganisering i 2018 og skolen følger fortløpende utviklingen i forhold til å gjennomføring av lærernormen.

Bemanningsnorm i barnehager

Stortinget har vedtatt et minimumskrav til grunnbemanning (bemanningsnorm) for ordinære barnehager. Normen stiller krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én voksen per tre barn under tre år og én voksen per seks barn over tre år. Normen ble innført 1. august 2018. Barnehagene har ett år på seg til å innfri kravet. Hvis barnehagen ikke innfrir kravet innen 1. august 2019 må barnehageeier søke om dispensasjon. Stortinget har for 2018 bevilget 100 millioner kroner for å styrke finansieringen av bemanningsnormen. Midlene fordeles med 60 millioner kroner til de private barnehagene, og 40 millioner kroner til kommunale barnehager. Midlene utbetales som et øremerket tilskudd og fordeles til kommuner der det er mer enn 6,0 barn per voksen i de ordinære kommunale barnehagene. I tillegg til bemanningsnormen er det vedtatt en skjerpet pedagognorm. Den innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per 7 barn under tre år og minst én pedagogisk leder per 14 barn over tre år (fra 1.8.18). Det er en skjerping fra tidligere da kravet var 9 og 18 barn per pedagogisk leder.

Overordnet vurdering

Konklusjonen er at det på makronivå fremstilles som om kommunene får en realvekst i kommunens inntekter, mens det i praksis oppleves at de økte inntektene ikke dekker opp for endringer i grenseverdier i inntektssystemet og normer og nye oppgaver som skal oppfylles. De øremerkede tilskudd dekker ikke kostnadene som ligger i forventningene til kommunens evne til å gjennomføre nye oppgaver.

1.2.3 Økonomisk stilling 2018

Froland kommune gikk inn i budsjettåret 2018 med et stramt budsjett og liten buffer avsatt til uforutsette hendelser. Videre kunne det se ut til at det i de fremtidige budsjett ville kunne bli ytterligere svekket økonomisk handlingsrom og behov for å redusere driftsnivået. Rådmannen hadde likevel forventninger ved inngangen til 2018 at kostnader og budsjett skulle samsvare, og at økonomien skulle være bærekraftig. Gjennom den månedlige økonomioppfølgingen har det vist seg at 2018 skulle bli et utfordrende år å få driften i tråd med budsjett, og at en del poster likevel ikke har vært tilstrekkelig budsjettert. I tillegg har den fortsatte befolkningsveksten ført til økt press på de kommunale tjenestene. Dessuten må vi erkjenne at inntektsnivået synes å ha permanent etablert seg på et lavere nivå siden 2017, og vi må tilpasse driften deretter.

Froland kommune ender i 2018 opp med et merforbruk på ca. 7,7 millioner kroner. Hovedårsakene til dette merforbruket er:

- Omorganisering Froland skoler
- Utfordringer med nærvarmeanlegg
- Økt omfang av brøyting og strøing
- For høyt budsjetterte inntekter / for lav aktivitet innenfor kart/oppmåling/byggesak
- Økt behov innenfor tjenester for ressurskrevende brukere
- Økte kostnader på legetjenesten med manglende budsjett i basistilskudd til lege og merutgifter til den interkommunale legevakt
- Overbelegg på sykehjemmet har medført økt bruk av ekstrahjelp og overtid

1.3 Kommentarer til rammebetingelser budsjett 2018

1.3.1 Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling og alderssammensetning er avgjørende for kommunens frie inntekter som er rammetilskudd og skatt. Kommunen hadde en økning av folketallet gjennom 2018, fra 5.790 til 5.845 innbyggere. Økningen er på ca. 0,94 %, mens det på landsbasis har vært en økning på ca. 0,61 %. I tillegg til alderssammensetning er det avgjørende at folketallet minst har samme utvikling som landsgjennomsnittet. Det var folketallet per 1.7.2017 (5.673) som var grunnlag for beregning av rammetilskudd og skatt for 2018.

Befolkningsutviklingen på Agder de siste 10 år

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	10 år	%
0919 Froland	4 896	5 002	5 127	5 257	5 425	5 486	5 532	5 618	5 713	5 790	5 845	949	19,38 %
0926 Lillesand	9 329	9 465	9 713	9 878	10 032	10 106	10 340	10 577	10 702	10 871	10 990	1 661	17,80 %
0904 Grimstad	20 111	20 497	20 823	21 301	21 594	21 783	22 098	22 550	22 692	23 017	23 247	3 136	15,59 %
1017 Songdalen	5 804	5 940	5 999	6 165	6 285	6 303	6 354	6 419	6 568	6 656	6 706	902	15,54 %
1001 Kristiansand	80 109	81 295	82 394	83 243	84 476	85 983	87 446	88 447	89 268	91 440	92 282	12 173	15,20 %
0928 Birkenes	4 608	4 689	4 776	4 828	4 936	4 993	5 035	5 147	5 178	5 187	5 304	696	15,10 %
1014 Vennesla	12 886	13 116	13 334	13 583	13 756	13 986	14 095	14 308	14 425	14 532	14 630	1 744	13,53 %
1032 Lyngdal	7 636	7 739	7 815	7 895	8 011	8 102	8 335	8 497	8 588	8 571	8 609	973	12,74 %
0912 Vegårshei	1 881	1 886	1 922	1 933	1 986	2 000	2 018	2 036	2 104	2 087	2 093	212	11,27 %
1018 Søgne	10 417	10 509	10 709	10 855	10 960	11 005	11 217	11 260	11 321	11 342	11 403	986	9,47 %
1027 Audnedal	1 630	1 670	1 660	1 689	1 728	1 743	1 750	1 750	1 765	1 786	1 780	150	9,20 %
0906 Arendal	41 241	41 655	42 229	42 801	43 336	43 841	44 219	44 313	44 576	44 645	44 784	3 543	8,59 %
0935 Iveland	1 224	1 254	1 305	1 298	1 283	1 314	1 315	1 317	1 342	1 330	1 326	102	8,33 %
1002 Mandal	14 543	14 696	14 960	15 149	15 237	15 349	15 437	15 529	15 600	15 659	15 659	1 116	7,67 %
1029 Lindesnes	4 620	4 661	4 724	4 753	4 796	4 853	4 880	4 943	4 950	4 938	4 953	333	7,21 %
1037 Kvinesdal	5 690	5 776	5 816	5 834	5 899	5 891	5 948	5 981	5 988	6 024	6 048	358	6,29 %
1046 Sirdal	1 739	1 790	1 791	1 816	1 831	1 831	1 838	1 832	1 836	1 842	1 839	100	5,75 %
0937 Evje og Hornnes	3 408	3 397	3 475	3 496	3 556	3 549	3 567	3 582	3 614	3 625	3 546	138	4,05 %
1034 Hægebostad	1 620	1 624	1 639	1 665	1 669	1 690	1 693	1 702	1 702	1 699	1 683	63	3,89 %
1021 Marnardal	2 223	2 231	2 227	2 286	2 292	2 290	2 294	2 290	2 309	2 308	2 297	74	3,33 %
1003 Farsund	9 427	9 410	9 415	9 433	9 441	9 516	9 596	9 705	9 769	9 726	9 695	268	2,84 %
1026 Åseral	914	917	912	912	912	923	925	942	937	943	939	25	2,74 %
0914 Tvedestrand	5 939	5 939	5 969	6 019	6 064	6 059	6 048	6 014	6 051	6 086	6 069	130	2,19 %
1004 Flekkefjord	8 975	9 003	9 013	9 046	9 060	9 013	9 069	9 096	9 090	9 066	9 066	91	1,01 %
0929 Åmli	1 855	1 861	1 829	1 825	1 815	1 810	1 832	1 847	1 856	1 845	1 848	7	-0,38 %
0901 Risør	6 889	6 894	6 871	6 899	6 848	6 899	6 909	6 920	6 936	6 882	6 848	41	-0,60 %
0941 Bykle	965	970	989	970	929	948	933	945	952	958	953	12	-1,24 %
0911 Gjerstad	2 496	2 478	2 497	2 478	2 484	2 489	2 481	2 473	2 511	2 467	2 454	42	-1,68 %
0938 Bygland	1 225	1 223	1 239	1 219	1 207	1 200	1 189	1 204	1 200	1 207	1 192	33	-2,69 %
0940 Valle	1 292	1 289	1 284	1 293	1 277	1 270	1 251	1 242	1 246	1 225	1 156	136	-10,53 %

Aust-Agder
Vest-Agder

1.3.2 Rammetilskudd og skatt

Budsjetterte skatteinntekter er oppført med 130,820 millioner kroner, mens det er innbetalt 133,413 millioner kroner – en merinntekt i skatteinntektene på 2,593 millioner kroner.

Rammetilskuddet er budsjettert med 185,269 millioner kroner, mens det er innbetalt 185,728 millioner kroner, en merinntekt på 0,459 millioner kroner. Ved budsjettbehandling er det lagt til grunn prognosene i statsbudsjettet for 2018. Disse prognosene er endret gjennom året, først i forbindelse med kommuneproposisjonen i mai og siden statsbudsjettet i oktober. Opprinnelig budsjett var samlet 314,839 millioner kroner, mens regnskapet viser 319,141 millioner kroner. En økning i frie inntekter på 4,302 millioner kroner.

1.3.3 Kommunesamarbeid

Froland kommune er med i flere samarbeid hvor dette er hensiktsmessig for å løse kommunale oppgaver på best mulig måte. Samarbeid med andre kommuner kan gjøre det enklere å rekruttere, bygge opp og beholde kompetanse. Samarbeid kan også være økonomisk lønnsomt.

Under er informasjon om noen av tjenestene Froland kommune løser i samarbeid med andre kommuner.

Østre Agder regionråd

Evalueringen av Østre Agder som ble fullført i 2018, la grunnlag for nytt navn og nye vedtekter. Disse forutsetter vesentlige endringer av virksomheten.

Styret skal være drivkraft for samhandling mellom de åtte kommunene som inngår i samarbeidet, og hovedfokuset for styret skal være nærings- og samfunnsutvikling i regionen. Samtidig tar styret ansvar for å representere regionen overfor nasjonale og regionale myndigheter. Det skal med grunnlag i Påvirkningsstrategien for Østre Agder bidra til å ivareta medlemskommunenes interesser overfor nasjonale og regionale myndigheter. Denne strategien er forankret i politiske organ i medlemskommunene. I dette arbeidet skal styret ha tett kontakt med fylkestingsrepresentanter og stortingsrepresentanter fra Aust-Agder.

I de nye vedtektene er det lagt til rette for et klarere skille mellom den administrative og den politiske virksomheten i regionrådet. Dette innebærer at Rådmannsutvalget får beslutningsmyndighet innenfor det administrative området for de ulike interkommunale tjenestene som er omfattet av samarbeidet. Formaliseringen av rådmannsutvalg med underliggende fora for samarbeid innenfor oppvekst, helse og omsorg, næring og samfunnsutvikling samt teknisk sektor ivaretar hele bredden i kommunens tjenesteyting. Disse fora brukes samtidig av IKT Agder for å involvere eierkommunene i prosesser knyttet til valg av digitale løsninger.

Samarbeidet har ansatt en utviklingsleder som primært skal arbeide med saker som være med på å katalysere nærings- og samfunnsutviklingen i kommunene i Østre Agder, og er en permanent del av Østre Agders sekretariat.

Gjennom eksterne prosjektmidler og kommunale bidrag i form av egeninnsats og budsjettmidler legges det grunnlag for tilbud innenfor formell kompetanseheving for grunnskolelærere og for lokalt utviklingsarbeid ved skolene. Staten stiller betydelige midler til rådighet for lokal kompetanseheving ved skolene. UiA er vår samarbeidspartner i dette arbeidet, som skjer ute ved den enkelte skole. Den påbegynte fellesinnsatsen for å gi grunnskolelærere styrket formalkompetanse i fagene engelsk, norsk og matte vil bli videreført i 2019 ved at en i dette året i tillegg til engelsk vil starte et tilbud i matte. Også denne satsningen er basert på et tett samarbeid med UiA. En samordnet innsats overfor private og offentlige barnehager gjennom Østre Agder skal bidra til å gi tilbud om kompetansehevende aktiviteter også i denne sektoren. Staten stiller også her midler til rådighet.

Østre Agder helselederforum (HLF) står i spissen for arbeidet med å innføre og ta i bruk velferdsteknologi i de deltakende kommuner. Arbeidet har nådd en fase med fysisk innføring av teknologi med tilhørende rutiner. I helse- og omsorgssektoren vil FOU-arbeid være et sentralt arbeidsfelt i handlingsprogramperioden gjennom arbeidet med vedtatt plan for felles FoU - strategi. Videreutvikling av KØH-tilbudet på Myratunet og arbeidet med felles bygg for legevakt og KØH (kommunal øyeblikkelig hjelp) er sentrale oppgaver i samarbeidet innenfor helse og omsorg. I tillegg pågår en prosess for gjennomgang og mulig evaluering av inngåtte juridisk forpliktende samarbeidsavtaler med Sørlandet

sykehus HF (SSHF).

På vegne av eierkommunene medvirker sekretariatet i planleggingen og forberedelsene til bygging av nytt bygg for legevakt og KØH. Likeledes vil Østre Agder regionråd være med når nytt felles krematorium skal prosjekteres og bygges.

Utvalg av interkommunale samarbeid Froland kommune er med i

Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)

KØH er definert som et alternativ til sykehusbehandling, faglig forankret i allmennmedisinske behandlingsprinsipper. Østre Agder hadde i 2018 en sentralisert og desentralisert modell, med henholdsvis 8 senger på Myratunet, Arendal, og 2 ved Feviktun, Grimstad.

KØH har hatt totalt 495 innleggelser i 2018, hvor 400 pasienter var innlagt på Myratunet og 95 pasienter på Feviktun. Myratunet hadde 65% belegg med over 2000 liggedøgn.

Ambulant KØH hadde i 2018 101 ambulante oppdrag fordelt på 75 pasienter. Bruken av dette tjenestetilbudet øker.

Legevakt

Legevakten i Arendal er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom 10 kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli. Legevakten har i tillegg telefonformidling for Valle og Bykle, og Evje/Hornnes og Bygland kommune. Juni 2018 overtok vi også legevaktsfunksjonen for Evje/Hornnes og Bygland på natt.

Totalt antall henvendelser i 2018 var 48 524 hvorav 24 362 endte som konsultasjon med lege. Antall sykebesøk var 2 171. Tilsvarende tall for 2017 var 48 454, 24 549 og 2 341. Økt antall innbyggere, økt antall henvendelser og mer utfordrende sykdomstilstander og pasientgrupper har ført til at presset på legevaktens ansatte stadig øker.

I 2018 var gjennomsnittlig svartid for Legevakten i Arendal på 79 %, 1 % under kravet fra Akuttmedisinforskriften (2015) på 80 % innen 2 min. Landsgjennomsnittet lå på 78 %.

Østre Agder krisesenter

Østre Agder krisesenter er et samarbeid mellom de åtte kommunene i Østre Agder, der Arendal er vertskommune. Krisesenteret gir et døgnåpent tilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold og mishandling i nære relasjoner. Krisesentertilbudet er en lovpålagt tjeneste.

I 2018 økte tallet på kvinnelige brukere fra 42 til 52. Tallet på barn økte fra 41 til 63. Tallet på overnattingsdøgn økte fra 1123 til 1518 for voksne, mens tallet på overnattingsdøgn for barn bare økte fra 1240 til 1269. To menn brukte tilbudet.

Stiftelsen alternativ til vold (ATV)

ATV-Arendal er et tilbud til innbyggerne i Arendal, Grimstad, Froland, Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Tvedestrand og Risør kommune. Disse kommunene finansierer ATV-Arendal, sammen med staten ved Barne- og likestillingsdepartementet (BLD). Kontoret har nå tre årsverk. Den nye medarbeideren er psykolog. Behandlingstilbudet er primært for utøvere av vold i nære relasjoner. Klientene mottar behandlingen individuelt, og/eller i gruppe.

ATV har i 2018 hatt 43 nye henvendelser, hvorav 18 har tatt imot et behandlingstilbud. 42 klienter fulgte med over i 2018. Ved årets slutt stod det 11 klienter på venteliste.

Veilyssamarbeid

Fra januar 2014 er det etablert en samarbeidsgruppe for veilydrift i Østre Agder med en representant fra hver kommune. Samarbeidsgruppen har ett felles årsverk (driftsleder) til disposisjon. Ut over dette stiller den enkelte kommune nødvendig personell til disposisjon for løsning av egne oppgaver.

I Froland har utskifting av kvikksølvarmaturer pågått i 2017 og 2018. Det hentes ut betydelige kostnads-, miljø- og driftsmessige gevinster av dette. Samarbeidet ønsker å etablere et felles kart- og dokumentasjonssystem for veily. Utvikling av et nytt system for (Adaptive Veg) pågår i regi av Arendal kommune. Systemet utvikles av Asplan Viak.

Nytt krematorium i Arendal

Etter vedtak i kommunestyrene er det utredet en felles kremasjonsløsning ved en utvidelse av dagens kremasjonsanlegg på Høgedal i Arendal kommune. Dagens kremasjonsanlegg har nådd konsesjonsgrensen. Arendal kommune har pålegg fra fylkesmannen om å legge fram planer for oppgradering av anlegget. Styret i Østre Agder har anbefalt overfor kommunene at de påtar seg et felles ansvar for drift og finansiering av nytt felles krematorium i regionen.

Samarbeid i skolesektoren

Rådmennene i Østre Agder legger opp til et utvidet samarbeid om skolerelaterte prosjekt, men uten at dette forutsetter økte bidrag fra kommunene. Østre Agders innsats på feltet dekkes av kontingenten.

To prosjekt inngår i satsningen. Økte formalkrav til lærere i grunnskolen innenfor utvalgte fag fører til at mange medarbeidere har behov for videreutdanning. For å gjøre dette opplæringstilbudet lett tilgjengelig og for å begrense kostnader og tidsbruk knyttet til reising, vil kommunene i samarbeid med UiA tilby en årsenhet i engelsk. Arendal kommune har på vegne av samarbeidet organisert tilbudet som vil gå skoleåret 2018/2019.

Stortinget har stilt til rådighet midler for lokal kompetansespredning ut fra lokale ønsker og behov. Kommunene i Østre Agder har valgt å søke om slike midler samlet, og er fra 2017 tildelt midler til formålet. Østre Agder ønsker å ha en koordinerende funksjon mellom den enkelte skole og universiteter og høyskoler som kan bidra med tilbud innenfor de felt kommunene etterspør.

Østre Agder oppvekstforum har hatt økende møteaktivitet i 2018 knyttet til at flere samarbeidsfelt er kommet til. 45 lærere gikk høsten i gang med et felles videreutdanningstilbud. Tilbudet er innrettet mot lærere i grunnskolen 1. til 7.trinn i faget engelsk.

IKT-tjenester - IKT-Agder

Froland kommune har sammen med Aust-Agder fylkeskommune og kommunene Arendal, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei og Åmli et samarbeid om IKT-tjenester. I tillegg har den nye Agder fylkeskommune vedtatt at de vil bruke IKT Agder sine tjenester. Styrkingen av IKT Agder-samarbeidet med sammenslåing av tidligere IKT Agder og DDØ i tillegg til at Agder Fylkeskommune fra 1. januar 2020 trer inn i samarbeidet, vil gi IKT Agder en solid plattform slik at de blir en robust aktør for sine eiere i møte med fremtiden.

Juristsamarbeid

Det har i 2018 vært jobbet med å etablere et juristsamarbeid i Østre Agder. Det er et mål om at dette vil være aktivt fra våren 2019. Flere av de mindre kommunene har utfordringer med å vurdere egne ansettelser av jurister og kjøp av advokattjenester er vesentlig mer kostbart enn ved å bruke interne ressurser. Målet er at kommunene skal få et styrket

juridisk fagmiljø og at disse ressursene i tillegg til å bistå med juridisk bistand også vil kunne bistå med å kvalitetssikre prosesser og saker der det er behov. Som hovedregel skal kommunene gjennom virksomheten i det felles juridiske nettverket kunne ivareta oppgaver av juridisk karakter fram til eventuelle rettslig behandling. Virksomheten organiseres etter vertskommunemodellen med rådmannen i Arendal som administrativ leder.

Agder Renovasjon IKS

Agder Renovasjon IKS er et interkommunalt selskap og eies av kommunene Arendal, Froland og Grimstad. Kommunene er gjennom forurensingsloven pålagt oppgaver innen husholdningsrenovasjon og avfallsmottak.

Formålet med selskapet er å løse eierkommunenes oppgaver innen avfallshåndtering på en økonomisk, ressurs- og miljømessig god måte, og samtidig bidra til økt miljøbevissthet blant innbyggerne.

Østre Agder brannvesen

ØABV sin hovedmålsetting er å forebygge og begrense konsekvenser av uønskede hendelser i 7 kommuner. Avdelingene i enheten er følgende

- Agder 110 sentral
- Beredskapsavdelingen (inkludert det interkommunale redningsdykkersamarbeidet)
- Forebyggende avdeling
- Feieravdelingen
- Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA)

Beredskapsavdelingen bestod i 2018 av 122 deltidsmannskaper og 32 heltidsansatte som aldri har vært mer slagkraftige og kompetente enn hva tilfelle er i dag.

Beredskapsavdelingen var alarmert på 1272 hendelser i 2018 (mot 1047 stk i 2017).

Agder arbeidsmiljø IKS

Agder Arbeidsmiljø har lang erfaring og kompetanse innenfor bedriftshelsetjeneste og Helse, Miljø og Sikkerhetsarbeid (HMS). Selskapet eies av Arendal kommune, Froland kommune og Aust- Agder fylkeskommune. Agder Arbeidsmiljø er en viktigst partner i det systematiske arbeidet med å forebygge og følge opp sykefravær

1.3.4 Låneportefølje

I henhold til kommunens finansreglement skal administrasjonen gi en kort oversikt over gjeldsportefølje og plasseringsportefølje. Pr. 31.12.18 var lånegjelden på ca. 627 millioner kroner, inkludert startlån. Kommunen har i sin balanse stående 14,7 millioner kroner i ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld (langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler) var på ca. 511,5 millioner kroner som tilsvarer ca. 87.500 kroner pr innbygger.

Prosjekt	Beløp	Rente	Lånetype	Fastrente til
24519300 - Lån Kommunalbanken 2010	48 639 499	1,84	Flytende	
24519310 - Lån Kommunalbanken 2010	19 278 840	1,86	Flytende	
24519320 - Lån Kommunalbanken 2010	39 729 520	1,84	Flytende	
24519321 - Lån Kommunalbanken 2013	59 736 990	1,85	Flytende	
24519322 - Lån Kommunalbanken 2014	66 627 440	1,91	Flytende	
24519323 - Lån Kommunalbanken 2015	98 103 010	1,89	Flytende	
24519324 - Lån kommunalbanken 2016	39 386 680	2,14	Fast	06.12.2021
24519499 - Lån Husbanken NIDELVVEIEN BORETTSLAG	467 128	1,55	Flytende	
24541500 - Lån KLP 2006/2007	12 825 622	1,95	Flytende	
24541510 - Lån KLP 2009	38 613 549	2,49	Fast	15.03.2029
24541511 - Lån KLP 2012	32 262 521	1,95	Flytende	
24541512 - Lån KLP 2014	55 129 998	1,98	Flytende	
24541513 - Lån KLP 2017	15 805 593	1,95	Flytende	
24519411 - Startlån - Husbanken	1 555 328	1,55	Flytende	
24519412 - Startlån - Husbanken	1 968 078	1,55	Flytende	
24519413 - Startlån - Husbanken 2007	2 676 698	1,55	Flytende	
24519414 - Startlån - Husbanken 2005 (11497263) - IR	264 542	1,55	Flytende	
24519416 - Startlån - Husbanken 2006 (115007221) - IR	380 959	1,55	Flytende	
24519418 - Startlån - Husbanken 2008 (115059180) - IR	162 500	1,55	Flytende	
24519419 - Startlån - Husbanken 2009 (11508785) - IR	4 400 630	1,55	Flytende	
24519420 - Startlån - Husbanken 2010 (115128258) - IR	6 600 000	1,55	Flytende	
24519421 - Startlån - Husbanken 2011 (115166589) - IR	9 172 671	1,55	Flytende	
24519422 - Startlån - Husbanken 2012 (115202137) - IR	7 823 316	1,55	Flytende	
24519423 - Startlån - Husbanken 2013 (11524484) - IR	8 166 663	1,55	Flytende	
24519424 - Startlån - Husbanken 2014 (11528971) - IR	10 742 979	1,55	Flytende	
24519425 - Startlån - Husbanken 2015 (115318612) - IR	11 534 675	1,55	Flytende	
24519426 - Startlån - Husbanken 2016 (115348310) - IR	10 841 056	1,55	Flytende	
24519427 - Startlån - Husbanken 2017 (11537597)	9 333 320	1,55	Flytende	
24519428 - Startlån - Husbanken 2018 (11539917)	14 800 000	1,55	Flytende	
Sum	627 029 805			

Startlån til videre utlån var på ca. 100 millioner kroner. Disse lånene er selvfinansierende. Videre er 108,4 millioner kroner knyttet til selvkostområdene, vann, avløp, renovasjon, slam og feiing.

12% av kommunens totale låneporteføljen er finansiert med fastrentelån. I kommunens finansreglement står det at det skal tilstrebes at en andel av låneporteføljen er rentesikret, det vurderes derfor løpende om rentebinding kan være et fornuftig alternativ.

Kommunen skal ved plassering og forvaltning av ledig likviditet:

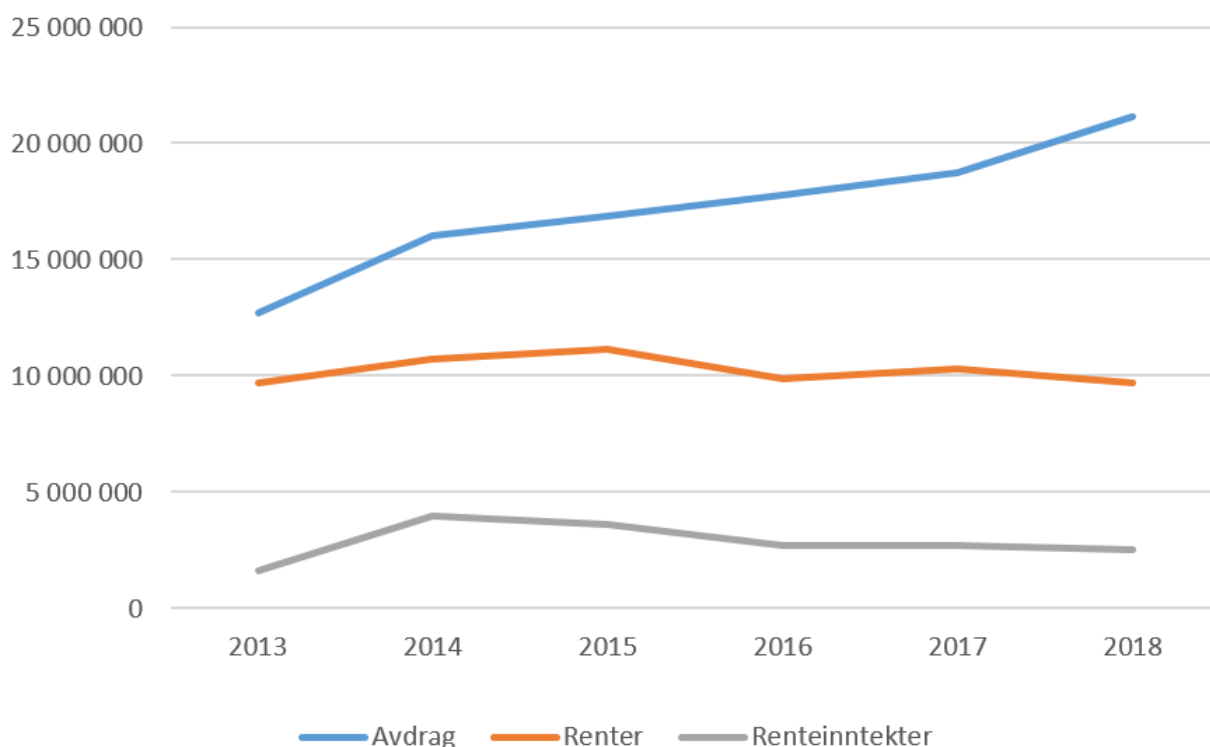
- Til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet til å dekke løpende betalingsforpliktelser
- Søke å oppnå høyest mulig avkastning, gitt forutsetningen om lav finansiell risiko

Finansreglementet gir anledning til å plassere midlene i markedet for obligasjoner og aksjefond. Det er ikke gjort noen spesielle vurderinger av plassering av kommunens finansielle aktiva. Bortsett fra at det er opprettet en innskuddskonto for særvilkår i Sparebanken Sør er alle midlene plassert i Sparebanken Sør, Froland til en rente som følger NIBOR (3 mnd.) + 0,7 %. Per 31.12.18 var innskuddet på 90,526 millioner kroner, herav 9,555 millioner kroner på egen konto for skattetrekk.

Norges banks styringsrente:

Dato	%
23.10.2014	1,50
11.12.2014	1,25
20.02.2015	1,25
19.06.2015	1,00
17.12.2015	0,75
23.06.2016	0,50
15.12.2016	0,50
14.12.2017	0,50
20.09.2018	0,75
13.12.2018	0,75

Utvikling av avdrag, renter og renteinntekter 2013 - 2018

1.3.5 Driftsregnskap

Totalt utgifter øker med 55,114 millioner kroner i forhold til opprinnelig budsjett, mens inntektene øker med 34,747 millioner kroner. Brutto driftsresultat er et negativt beløp på 11,153 millioner kroner. Brutto driftsresultat i prosent av driftsinntekter er -2,3 %

Kommunen har gjort seg avhengig av finansinntekter, først og fremst gjelder det utbytte fra Agder Energi AS. Merinntekter på skatt og rammetilskudd på 4,3 millioner kroner har ikke vært nok til å dekke merforbruket på virksomhetene.

Netto driftsrammer for hver virksomhet

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
10	Administrasjonen	28 312 827	29 986 041	1 673 214
30	Froland skoler	78 686 721	77 194 636	-1 492 085
40	Kultur	9 579 723	10 165 547	585 824
50	Teknisk	36 350 650	34 506 684	-1 843 966
60	Velferd	68 363 826	65 470 276	-2 893 550
70	Barn og Helse	67 913 959	68 310 401	396 442
80	Omsorg	62 494 113	59 022 604	-3 471 509
90	Finans	-351 701 796	-344 656 189	7 045 607

1.3.6 Investeringsregnskap

Samlede investeringsutgifter i 2018 er 51,822 millioner kroner. Det vises til oppstillingen "Økonomisk oversikt investering" i regnskapsdokumentet. Hovedelementene i reglementet for investeringsprosjekt er at det for hvert prosjekt skal være en prosjektansvarlig som skal ha ansvar for løpende rapportering, samt en sluttmelding til kommunestyret.

Det er tilrettelagt for prosjektrekskap på de enkelte prosjekt. Investeringsregnskapet for 2018 gir et godt grunnlag for vurdering av prosjekt som skal videreføres i 2019 og dette arbeidet skjer i samarbeid med prosjektledere og virksomhetsledere. Prosjektbudsjett blir ikke periodisert over år. Dette gjør at det kan fremkomme større avvik mellom budsjett og regnskap for de ulike prosjektene. Totalbudsjett for et prosjekt vil budsjetteres i første prosjektår, og ubrukt prosjektbudsjett fra avsluttede regnskapsår vil bli overført til det etterfølgende regnskapsår.

De største prosjektinvesteringene i 2018 relaterer seg til nytt renseanlegg Neset, trafikkavvikling ved Froland skole, rundkjøring Blakstadheia, kjøp av bygg til Mølla Vekst AS sin virksomhet og utvidelse av kirkegård.

Startlån til videre utlån er regnskapsført med 15 millioner kroner.

1.3.7 Agder Energi

Froland kommune har inntektsført 10,673 millioner kroner i utbytte fra AE i 2018, tilsvarende beløp i 2017 var 10,666 millioner kroner. Inntektsføringen baserer seg på 606 millioner kroner i utbetaling slik som eierkommunene har forutsatt og som selskapets generalforsamling har vedtatt for 2018. Utbetalingen på 606 millioner kroner er å betrakte som utbytte som skal inntektsføres i driftsregnskapet. Avsetning for eierutlegg er 1,150 millioner kroner slik at netto utbetalt utbytte er 604,750 millioner kroner.

1.4 Internkontroll

Internkontroll vil få økt fokus i ny kommunelov som trer i kraft ved konstituering av nytt kommunestyre høsten 2019. Det har gjennom 2018 vært jobbet med å forberede kommunen på fremtidige krav til internkontroll. Ny kommunelov sier følgende:

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

Internkontroll defineres i videste forstand som en prosess, iscenesatt og gjennomført av foretakets (kommunens) styre, ledelse og ansatte. Den utformes for å gi rimelig sikkerhet vedrørende måloppnåelse innen følgende fagområder:

- Målrettet effektiv og hensiktsmessig drift
- Pålitelig intern og ekstern regnskapsrapportering
- Overholdelse av gjeldende lover og regler samt interne retningslinjer

Rådmannen har som mål å etablere et nytt overordnet strategidokument for styring og internkontroll i 2019. Dette skal være et dokument som beskriver organisasjonen og hvordan denne styres. Hensikten med et slikt strategisk dokument er å sikre at kommunen når sine mål. Det er en nær sammenheng mellom delegasjon og ledelse, kvalitetsutvikling og internkontroll.

Kommunen er regulert av mange lover og forskrifter innenfor de enkelte fag og sektor. Mye av dette lov- og regelverket omhandler også krav om internkontroll.

Oppfølging av konkret lovverk knyttet til den enkelte sektor er tillagt den enkelte Virksomhetsleder. Som ansvarlig for kommunen skal rådmannen sikre at virksomheten drives i samsvar med gjeldende krav.

Internkontroll i Froland kommune

Kontrollaktiviteter består vanligvis av to hovedelementer; en beskrivelse av kontrollaktiviteten og hvordan den skal gjennomføres, samt den faktiske gjennomføringen av aktiviteten. Valg av tiltak og tilhørende kontrollaktiviteter skal skje på bakgrunn av en vurdering av kostnad i forhold til nytte.

I Froland kommune har vi som mål å samle det meste av felles dokumentasjon/håndbøker i kommunens intranettløsning (Ansattportal) mens dokumentasjon knyttet til det enkelte fagområde er i stor grad koplet mot det eller de aktuelle fagsystemer som benyttes.

Gjennom interne håndbøker med regler og veiledninger skal vi sikre at gjeldende lov og regelverk følges og at kommunen har en ensartet praksis.

Felles håndbøker, rutiner og regler omfatter alle de strategiske dokumenter, håndbøker og regler som er felles for hele virksomheten. Fagspesifikke håndbøker, regler og rutiner er utarbeidet spesielt for det enkelte fagområde.

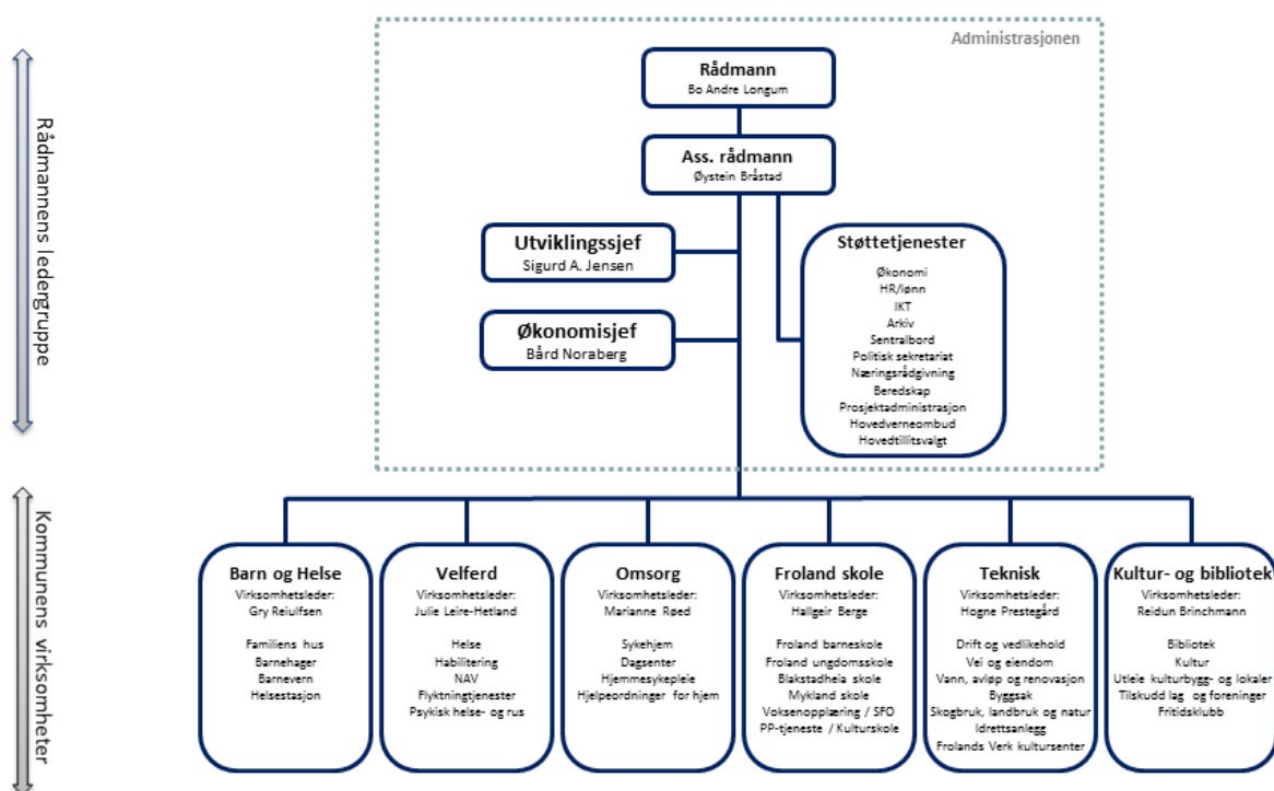
Oppfølging av virksomheten gjennom planlagte internkontroll prosjekter er et viktig verktøy for å sikre at driften er i samsvar med gjeldende lover og regler eller interne retningslinjer. Gjennomgang av beredskapsplan, informasjonssikkerhetsstrategi og fokus på rutinebeskrivelser er noen av internkontrolltiltakene som rådmannen har etablert for å stimulere til aktivt forbedringsarbeid, samt å sikre betryggende kontroll i kommunen. Gevinsten ligger i den mulighet som arbeidet gir til læring og utvikling av tjenestene.

1.5 Organisasjon

Froland kommune er organisert i en flat struktur med sju virksomheter. Hver virksomhet har et selvstendig ansvar innen sitt område, både når det gjelder det faglige, personellmessige og administrative.

Organisasjonskart

Den enkelte virksomhetsleder gir i sin årsmelding kommentarer til virksomhetens drift i 2018. Rådmannens stabsfunksjoner ivaretas av Administrasjonen.

Likestilling

Ihht kommunelovens § 48,5 ledd, skal det redegjøres for kommunens faktiske tilstand vedrørende likestilling mellom kjønnene, og hvilke iverksatte og/eller planlagte tiltak som er eller vil bli gjennomført for å fremme likestilling. Det jobbes kontinuerlig for å opprettholde en god balanse mellom kvinner og menn i alle funksjoner i kommunen. De senere år har både andelen menn i tradisjonelle kvinnedominerte funksjoner og kvinner i tradisjonelle mannsdominerte funksjoner økt. Det anses ikke å være nødvendig å iverksette konkrete tiltak for å korrigere balansen mellom kjønnene.

4 av 6 virksomhetsledere er kvinner.

Sykefravær

Sykefraværet i Froland kommune var i 2018 på 5,75%.

Dette fordeler seg slik:

Tertial	Kjønn	Korttid	Langtid	Totalt
2018-T1	Kvinne	2,21 %	5,38 %	7,62 %
	Mann	1,34 %	1,47 %	2,91 %
	Total – T1	2,01 %	4,48 %	6,56 %
2018-T2	Kvinne	1,37 %	4,90 %	6,31 %
	Mann	0,59 %	1,16 %	1,82 %
	Total – T2	1,19 %	4,04 %	5,30 %
2018-T3	Kvinne	1,59 %	3,91 %	5,53 %
	Mann	0,93 %	4,42 %	5,53 %
	Total – T3	1,44 %	4,02 %	5,53 %

Virksomhet	Fravær%
10 - Administrasjonen	2,94 %
30 - Froland skoler	6,01 %
40 - Kultur	3,53 %
50 - Teknisk	3,08 %
60 - Velferd	8,11 %
70 - Barn og Helse	8,09 %
80 - Omsorg	5,10 %

1.6 Nøkkeltall regnskap 2018

	2018	2017	2016	2015
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-2,30	-2,18	1,33	3,56
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-1,05	-0,65	2,92	5,25
Brutto investeringer i % av brutto driftsinntekter	10,72	12,87	17,12	17,24
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	129,8%	149,31%	145,48%	145,54%
Lånegjeld pr innbygger	107 276	119 684	111 921	108 108
Lånegjeld pr innbygger, korrigert for utlån og ubrukte lånemidler	87 831	83 983	78 727	74 118
Frie inntekter pr innbygger	60 853	59 081	57 115	55 192
Likviditetsgrad 1	2,37	4,26	4,90	3,18
Likviditetsgrad 2	2,07	4,00	4,56	2,96
Egenkapitalandel (EK/Totalkapital)	18,82	16,63	17,20	17,67
Gjeldsgrad (Gjeld/EK)	4,31	5,02	4,80	4,66
Arbeidskapital				
Sum omløpsmidler	135 752 156	228 752 277	194 034 526	210 628 232
- kortsiktig gjeld	57 225 676	53 720 794	39 598 490	66 233 198
Arbeidskapital	78 526 480	175 031 483	154 436 036	144 395 034

Forklaringer

Likviditetsgrad

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld kalles likviditetsgraden. Nøkkeltallet forteller noe om kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser. Det er to nøkkeltall:

Likviditetsgrad 1

Denne tar utgangspunkt i alle omløpsmidlene. Her bør nøkkeltallet være større enn 2, fordi noen av omløpsmidlene kan være mindre likvide.

Likviditetsgrad 2

Denne tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1.

De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank, og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter.

Soliditet; Egenkapitalandel og gjeldsgrad

Begrepet soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle tap. Gjeldsgraden og egenkapitalandel gir informasjon om soliditeten. Egenkapitalandel gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalandel, desto bedre er soliditeten.

2 Virksomhetene

2.1 Froland skoler (30)

2.1.1 Om virksomheten

Virksomheten er omorganisert i perioden.

- **Virksomhetsområde**
- Froland skoler består av følgende avdelinger:
- Froland skolekontor
- Kulturskolen
- PPT - Pedagogisk psykologisk tjeneste
- VO - voksenopplæringen
- Mykland skole 1-7
 - Mykland skole SFO
- Blakstadheia skole 1-4
 - Blakstadheia skole SFO
- Froland barneskole 1-7
 - Froland barneskole SFO
- Froland ungdomsskole 8-10
- Virksomheten har pr.31.12.18 tilsammen 124,6 stillinger. Dette inkluderer faste, sykmeldte, foreldrepermisjoner, vikarer og midlertidige ansatte.

	31.12.2017	30.04.2018	30.08.2018				31.12.2018			
Henvisninger PPT		7 skolen 4 førskole	11				35			
Bruker i PPT		162	164				161			
Barn i SFO	151	75 red tilbud 56 full plass	Red. plass	Full plass	Sum	Bruker tetthet	Red. plass	Full plass	Sum	Bruker tetthet
MS		131		1	1			1	1	
BHS			24	25	49	51,0	17	24	41	42,3
FBS			49	50	99	39,7	42	45	87	34,9
Elevplasser i Kulturskolen	149	148	145				145			
Antall elever Mykland skole			Elever	Spes	%	Elever	Spes	%		
			15	0	0	14	0	0		
Antall elever Blakstadheia skole			Elever	Spes	%	Elever	Spes	%		
			95	8	8,4	97	8	8,2		
Antall elever Froland barneskole	560	556	Elever	Spes	%	Elever	Spes	%		
			477	37	7,7	479	38	7,9		
Antall elever Froland ungdomsskole			Elever	Spes	%	Elever	Spes	%		
			216	30	13,9	213	30	14,1		
Antall elever totalt	777	768	Elever	Spes	%	Elever	Spes	%		
			803	77	9,5	803	76	9,5		

2.1.2 Måloppnåelse 2018

Satsingsområder

Virksomheten har vært preget av omorganisering som har tatt veldig mye tid og energi. Som en del av omorganiseringen desentraliseres biblioteket slik at det blir et bibliotek på hver skole i umiddelbar nærhet til elevene. Det frigjorte arealet er bl.a. omdisponeres til kantine for elevene.

Hovedsatsingsområdet er "Bedre tilpasset opplæring". Som en del av dette har vi jobbet med vurdering for læring. Vi har lagt vekt på å forbedre halvårsvurderingene med framovermeldinger for alle elevene. På barneskolene er det skriftlige halvårsvurderinger i norsk, engelsk og matematikk. På ungdomsskolen er det skriftlige halvårsvurderinger i alle fag. Alle halvårsvurderinger legges ut på Visma Flyt skole og er således tilgjengelige for elever og foresatte.

Som en del av denne satsingen er Blakstadheia skole med i udirs satsing på skolebasert vurdering for læring. Alle lærerne er med på en nettbasert videreutdanning som skal gå over to år. Tilsammen skal det utvikles god vurderingskultur på skolen som skal fremme læring.

Videre er det satset på lesepedagoger på Blakstadheia skole og Froland barneskole. En av lesepedagogene tar videreutdanning innen for dette området.

Skolene er blitt med i Oppfølgingsordningen gjennom udir. I de neste to årene skal skolene velge ut satsninger de skal jobbe med og få veiledning fra Veiledningskorpsset (udir). Målet er å forbedre kvaliteten på identifiserte kvalitetetsutfordringer ved skolene.

Måloppnåelse

Omorganiseringen er gjennomført. Nå gjenstår det at organisasjonen får gå seg til.

Halvårsvurderingene er i gang og ble gjennomført etter planen til jul. Da gjenstår det videre oppfølging av halvårsvurderingene for å kvalitetssikre arbeidet. Målet med arbeidet er bl.a. å heve resultatene.

Lesepedagogene er nå inne i sitt 2. år på Froland barneskole og 1. år på Blakstadheia skole. Det kan være vanskelig å måle effekt enda, men vi håper at antall elever på f.eks. laveste nivå på NP skal reduseres. Dette ser vi allerede en tendens til på årets NP.

2.1.3 Arbeid med kommuneplanens satsingsområder

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige og langsiktige planlegging, ofte brukes det et tidsperspektiv på 12 år og mer. I kommuneplanen står det flere områder som er viktige for kommunen men det er tre områder som er prioritert som man vil gjøre en særskilt innsats for:

2.1.3.1 Et sterkt og vitalt sentrum

Skoleområdet på Mjølhusmoen ansees som en del av sentrum i Froland. Det er siste år anlagt nytt og godt trafikkområde for effektiv og trygg avvikling av privat- og kollektivtransport av elevene til og fra skolen.

Gjennom å videreutvikle skolene og skape et godt grunnlag for utvikling av elevenes helse, trivsel og læring ansees dette som et godt bidrag til morgendagens Froland.

2.1.3.2 Et sterkt og vitalt næringsliv

Samme som over.

2.1.3.3 God folkehelse for alle kommunens innbyggere

Samme som over. Skolen legger til rette for fysisk lek (Trivselsleder) og aktivitet i friminutt og undervisning. På ungdomsskolen benyttes hallen i alle friminutt. Uteområdet er tilrettelagt for allsidig fysisk lek og aktivitet. I tillegg har ungdomsskolen nå fått egen kantine. Imidlertid er det behov for tilrettelegging og oppgradering av lokalene. Skolene gjennomfører ulike ekskursjoner og turer gjennom skoleåret. Dette gir selvsagt fysisk aktivitet, men et viktig mål med ekskursjonene er jo også å gjøre elevene oppmerksomme på mulighetene som finnes i nærområdet slik at de selv får lyst til å benytte naturen.

2.1.4 Trafikksikker kommune

Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer. Godt trafikksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere

Som en del av dette arbeidet er Froland kommune sertifisert som Trafikksikker kommune, en sertifisering som gis av Trygg trafikk.

For å lykkes med systematisk arbeid med trafikksikkerhet er det virksomhetsspesifikke tiltak som må oppfylles. Under vises en oversikt over tiltak virksomheten har gjort i arbeidet med trafikksikkerhet.

Trafikksikkerhet i skolen generelt	Status
Skolen gir, i samarbeid med FAU, anbefaling til foresatte om sykling til skolen	Ja, ivaretatt i trafikksikkerhetsplanen
Skolen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, på sykkel, i bil og med kollektivtransport i skolens regi	Ja, ivaretatt i trafikksikkerhetsplanen
Skolen har gode rutiner for at planene blir fulgt av de ansatte	Tas opp i team, storteam og personalmøter

Trafikkopplæring i skolen	Status
Skolen har integrert trafikkopplæring i lokal læreplan/årsplan i tråd med Kunnskapsløftets kompetansemål	Ja

Samarbeid mellom skole og hjem	Status
Skolens læreplan for trafikk er årlig tema på foreldremøte	Ja
Foreldre blir involvert i skolens trafikksikkerhetsarbeid for eksempel gjennom FAU	Ja

2.1.5 Regnskap 2018

Virksomhetsrapport - årsmelding

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
301	Froland barneskole	44 647 090	44 052 032	-595 058
302	PP-tjenesten	3 054 858	3 313 851	258 993
303	Elever i andre kommuner	5 597 717	5 262 545	-335 172
304	Voksenopplæring	335 091	354 657	19 566
306	Skyss av skolebarn	4 321 601	4 729 655	408 054
307	Kulturskolen	1 966 215	2 017 269	51 054
300	Froland skolekontor	3 015 423	2 200 060	-815 363
311	Froland ungdomsskole	7 640 778	7 799 910	159 132
312	Blakstadheia skole	3 337 841	2 748 922	-588 919
351	Mykland skole	4 770 107	4 715 735	-54 372
	Sum	78 686 721	77 194 636	-1 492 085

2.1.6 Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat

Virksomheten går med et regnskapsmessig underskudd på kr 1.492.085. Regnskapet gir ikke et riktig bilde for den enkelte enhet, med unntak av: PPT, elever i andre kommuner, voksenopplæringen, skyss av skolebarn og kulturskolen. Som følge av omorganiseringen har ikke budsjettene vært riktig fordelt på de andre enhetene. Likevel gir underskuddet et riktig bilde av totalen.

Underskuddet er relatert til lønnskostnader med ny lærernorm, omorganisering og felleskostnader. Det er bl.a. opprettet stilling som skolesjef og flere rektorer/avdelingsledere. Opprettelsen av Blakstadheia skole har medført behov for flere stillinger til spesialundervisning og særskilt språkopplæring, da de eksisterende gruppene på tidligere Froland skole måtte splittes opp som følge av omorganiseringen.

Virksomhetsleder Hallgeir Berge

2.2 Kultur (40)

2.2.1 Om virksomheten

Årsverk: Avdeling	Årsverk
Administrasjon kultur	1
Bibliotek	3,9
Fengselsbibliotek	0,2
Fritidsklubb	0,5
Totalt	5,6

Fra og med 01.01.2018 ble kulturtjenester, bibliotek og fritidsklubb samlet i én virksomhet. Dette ble gjort for å kunne jobbe mer målrettet med kommunens samlede kulturarbeid og for å kunne benytte ressursene innenfor området til det beste for innbyggerne, frivillige lag og foreninger, og andre brukere av tjenestene. Tilskudd til lag, foreninger, kultursamarbeid og ulike livssynsorganisasjonen håndteres innenfor denne virksomheten, samt utleie av kulturbygg.

Biblioteket består nå av en tredelt drift: Folkebibliotek, skolebibliotek og fengselsbibliotek. Mot slutten av 2018 overtok vi driften av bibliotektilbudet i Arendal fengsel. Tjenesten er eksternt fullfinansiert via Nasjonalbiblioteket.

Virksomheten utfører oppgaver knyttet til ekstern kommunikasjon, som nettsider, sosiale medier og strategisk kommunikasjonsarbeid i samarbeid med kommunens virksomheter og ledelse. Sammen med ansvarlige for internkommunikasjon i Administrasjonen deltar virksomheten i kommunens kommunikasjonsteam.

Virksomheten har også et ansvar for å være pådriver i kommunens arbeid med informasjonssikkerhet.

2.2.2 Måloppnåelse 2018

Store deler av virksomhetens arbeid har satsningsområdet barn og unge. Innbyggjerservice er virksomhetens samlende fokus i tjenestene. Samarbeid på tvers mellom ulike aktører vil være vesentlig for gradvis videreutvikling av kommunens kulturarbeid. Vi ser også at møteplassfunksjonen, og funksjonen som førstelinjetjeneste i folkehelse øker i viktighet blant alle brukergrupper.

Sammen med ordinær drift, legger virksomheten vekt på høy prosjektaktivitet, tverrfaglig samarbeid rundt tema som integrering og LIM - Ligestilling, inkludering og mangfold, og samskaping med det frivillige Froland. Biblioteket har vært og er involvert i flere eksternt finansierte prosjekter som virker utviklende i tjenestene og virker kompetansehevende. Blant dem kan særlig "Folk møtes" med et integreringsperspektiv med fokus på nettverksbygging, tilhørighet og kvalifisering og frivillighet, og prosjektet "Levestedet" - et bibliotektilbud for mellomtrinnet i samarbeid med fritidsklubben nevnes. I begge prosjekter har vi kunnet rapportere om høy grad av måloppnåelse og positive ringvirkninger både i tjenestene og gitt effekter utover prosjektets opprinnelige omfang.

Videre har vi jobbet med etableringen av et fengselsbibliotek i nye Agder fengsel. Arbeidet er fullfinansiert av Nasjonalbiblioteket. Skolebiblioteket har blitt desentralisert i 2018 etter ønske fra skolene selv i forbindelse med omorganisering og for øke nærheten til biblioteket særlig for de minste elevene.

Noen nøkkeltall og måloppnåelse i tall:

Biblioteket:

- Vi har økt antall besøkende med omlag 1500 opptil i underkant av 32000 i 2018, og er blant de beste besøkte bibliotekene på Agder
- Av disse er omlag halvparten i ubetjent åpningstid
- Utlån og antall besøkende på arrangement er høyt i forhold til andre kommuner vi kan sammenligne oss med
- Klassebesøk, arrangement og aktivitetstilbud for barn vektlegges i drift og prosjekt

Kultur:

- 44 lag og foreninger fikk driftsstøtte i fjor
- Samarbeidsarrangementer og arrangementer med kommunalstøtte: 11 med ca 8500 besøkende, hvorav 4 av disse for barn
- Kulturuka: 8 arrangementer med ca 600 besøkende

Fritidsklubben:

- Snitt på 70 brukere av tilbudet per uke
- Jevnt økning på mellomtrinnsstilbudet i 2018 - en trend som har fortsatt utover i 2019

Tros- og livssynsamfunn:

- Utbetalingen av tilskudd til andre tros- og livssamfunn øker også i 2018 pga størrelsen på nivået på kommunale utgifter knyttet til Kirkelig Fellesråd. Det henger også sammen med en større økning blant medlemmer i andre trossamfunn, sett i forhold til medlemstallene i Den Norske Kirke

Virksomheten har også en rekke tilskuddsansvar knyttet til friluftsliv og kulturarv. Tjenestenivået her er forholdsvis stabilt.

2.2.3 Arbeid med kommuneplanens satsingsområder

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige og langsiktige planlegging, ofte brukes det et tidsperspektiv på 12 år og mer. I kommuneplanen står det flere områder som er viktige for kommunen men det er tre områder som er prioritert som man vil gjøre en særskilt innsats for:

2.2.3.1 Et sterkt og vitalt sentrum

Et levende bibliotek er en viktig institusjon i sentrumsområdet i Osedalen, som bidrar til stedsattraktiviteten. Biblioteket er en av de få arenaene som er gratis og tilgjengelig for alle. Vårt meråpent tilbud i tillegg til betjent åpningstid har gjort biblioteket til en oase i sentrum fra morgen til kveld alle dager i uken.

Kultur og bibliotek legger vekt på et rikholdig arrangementsprogram. Dette skaper merverdi for sentrum og bidrar til økt aktivitetsnivå også for omkringliggende aktører.

2.2.3.2 Et sterkt og vitalt næringsliv

Et aktivt bibliotek og et rikt lokalt kulturliv er gunstig også for handelsstanden og et steds generelle omdømme for både fastboende og tilflyttere. Aktivitet avler også aktivitet på tvers at sektorene lokalt.

2.2.3.3 God folkehelse for alle kommunens innbyggere

Det er mye god folkehelse i kulturopplevelser, å være aktiv i det frivillige Froland, og delta på det som skjer i bygda. Ensomhet og utenforskap er et av våre største folkehelseproblemer, og i Kultur og bibliotek legger vi vekt på å skape møter mellom mennesker, og møter mellom generasjoner.

Vektleggingen på funksjonen som førstelinje i folkehelsearbeidet for alle aldersgrupper har økt gjennom 2018. Særlig ser vi det med tanke på de unge, eldre, og mennesker som er helt eller delvis utenfor arbeidslivet. Vi ser også at tematikk knyttet likestilling, inkludering og mangfold aktualiseres stadig mer i tjenestene, og vi jobber aktivt med positiv arbeid innenfor LIM-perspektivet.

Vi ønsker å bidra til økt tilhørighet og inkludering for alle deler av befolkningen i Froland. Vårt mantra er at alle som bor i Froland skal kunne føle seg som en frolending og høre til her.

2.2.4 Trafikksikker kommune

Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer. Godt trafikksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere

Som en del av dette arbeidet er Froland kommune sertifisert som Trafikksikker kommune, en sertifisering som gis av Trygg trafikk.

For å lykkes med systematisk arbeid med trafikksikkerhet er det virksomhetsspesifikke tiltak som må oppfylles. Under vises en oversikt over tiltak virksomheten har gjort i arbeidet med trafikksikkerhet.

Kriterier for Kultur	Status
Kommunen stimulerer frivillige lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for sikker transport innenfor egen virksomhet	Innarbeidet i kommunedelplan for kultur og idrett.

2.2.5 Regnskap 2018

Virksomhetsrapport - årsmelding

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
401	Administrasjon Kultur	968 622	891 347	-77 275
402	Bibliotek	2 606 323	3 127 262	520 939
403	Tilskudd til lag, foreninger og samarbeid	2 144 381	2 262 604	118 223
406	Museer	0	10 200	10 200
407	Andre kulturaktiviteter	46 787	92 137	45 350
408	Tilskudd til livssynsorganisasjoner	3 378 704	3 352 273	-26 431
409	Spillemidler	0	0	0
411	Fritidsklubb	434 906	429 724	-5 182
	Sum	9 579 723	10 165 547	585 824

2.2.6 Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat

Virksomheten gikk med et godt overskudd i 2018. Mye av dette henger sammen med høy prosjektaktivitet som ble delfinansiert av eksterne midler. For å beholde kompetansen og forsterke utviklings- og endringsarbeid i tjenestene også etter prosjektene avsluttes, valgte vi å i størst mulig grad benytte fast ansatte inn i prosjektene. Dette gav positive utslag også økonomisk. Vi dreide også ressursbruken i driften inn mot prosjektene, og prioriterte ned en del andre driftsoppgaver i perioder for å få ressurskabalene til å gå opp.

Den ordinære driften isolert sett gikk i balanse, takket være aktiv økonomioppfølging året igjennom, god effektivitet og nøkternhet i driften.

Økningene i utbetalingene til tros- og livssynssamfunn ble dekket inn av mindreforbruk på en del poster på kultur, samt overskudd ellers i virksomheten som forklart over.

Virksomhetsleder Reidun Brinchmann

2.3 Teknisk (50)

2.3.1 Om virksomheten

Virksomhetsområde Teknisk har ansvar for forvaltning av lovsaker knyttet til planlegging, oppmåling, byggesak og landbruk inklusive vilt- og fiskeforvaltning. Vi drifter alle kommunale bygninger og eiendommer inklusive veier, samt kommunale vann og avløps-tjenester. Prosjektledelse knyttet til investeringer i nyanlegg, renoveringer, ol. utgjør en betydelig portefølje. Teknisk har også ansvaret for Frolandia, samt at Frolands Verk Kultursenter rapporterer økonomien via teknisk. Teknisk samarbeider med de interkommunale selskapene Agder Renovasjon IKS og Østre Agder Brannvesen IKS om administrering og gebyr for renovasjon, slam og feiertjenester.

Tabellen under er en ny rapportmal fra HR-portalen. Her framgår ikke antall lærlinger, praksisplasser og vakante stillinger. Tilsammen ca 16 årsverk.

Årsverk 2018					Fravær
	31.12.2018				2018 Total
Organisasjon hierarki	Personer	Kvinner #	Menn #	Årsverk	
50 - Teknisk	112	52	60	60,5	3,08 %
410 - Frolands Verk Kultursenter	7	5	2	2,1	8,67 %
412 - Froland IdrettsAnlegg (Frolandia)	40	21	19	7,9	6,17 %
501 - Selvfinansierte prosjekter og fond	1	1	0	0,2	
502 - Eiendomsforvaltning	1	1	0	0,7	
503 - Vedlikehold av veier	3	0	3	2,7	2,98 %
504 - Brøyting og strøing	7	0	7	0,0	
505 - Plan, Byggesak, Oppmåling	9	5	4	5,1	1,31 %
506 - Skogbruk, Landbruk og Natur	10	3	7	2,0	10,15 %
507 - Vann-Avløp-Renovasjon-Feiing-Slam	9	2	7	5,7	0,10 %
508 - Drift av lokaler og anlegg	52	25	27	34,3	2,65 %
Total	112	52	60	60,5	2,99 %

2.3.2 Måloppnåelse 2018

Satsingsområder og måloppnåelse.

På teknisk forvaltning har vi klart å videreføre effektiv saksbehandling, slik at byggesaker, reguleringsplaner og oppmålingsarbeid blir saksbehandlet på en svært effektiv og god måte. Det samme er tilfelle innen landbruk, natur og friluftslivsforvaltningen, - LNF-saker. Dette skjer til tross for at vi har hatt en økning av antall saker i forhold til de foregående årene. Trafikksikker kommune er også blant ansvarsområdene. Innspill fra skoler, Barnehager, vel-foreninger, FAU og SU, samt buss-selskaper og bransjeorganisasjoner innen transport og annen næring, er bakgrunn for de planer og tiltak vi har drøftet med bla Statens Vegvesen og Aust-Agder fylkeskommunes samferdselsavdeling. Flere konkrete trafikksikkerhetstiltak er gjennomført gjennom Osedalen og på Mjøhus. Regionalt Areal og transport prosjekt, ATP, legger noe beslag på personell, samt tilfører oss nye argumenter for å videreføre den areal- og landsbyutviklingen kommunen er godt i gang med.

Driftsavdelingen får stadig nye utmerkelse og regional og nasjonal oppmerksomhet for sine måter å jobbe på. Det ble regional oppmerksomhet og stor stas da Anne Gunn Th.

Mesel og driftsavdelingen ble overrakt pris for beste IA-bedrift innen offentlig sektor på Agder.

Ved tjenesteanalyse av 2017, kostra rapporterte tall, viser det seg at Froland kommune har klart en betydelig reduksjon i energikostnadene i forhold til kommunens driftsutg. Vaktmestere og leverandører har deltatt i arbeidet med å implementere energioptimaliseringsløsninger slik at ca kr 0,5 mill ble spart. Det påbegynte arbeidet med reduksjon av energi forbruk vil også framover ha høy prioritet. Avdelingen har også hatt prosjektlederansvaret for flere større investeringer som er ferdigstilt i 2018. Bla; fiberprosjekter, + VA-utskifting, asfaltering og oppgradering av div veier.

VA har jobbet for å redusere vannforbruket knyttet til lekkasjer. De siste årene har vi klart å redusere lekkasjer slik at forventet økning i vannforbruket har sunket med 33% i forhold til i 2010. Dette gjør at vi kan vente noe med å ta store investeringer i nytt vannbehandlingsanlegg.

Vi jobber også med kontinuerlig utskifting av det eldste overvanns- og kloakk-nettet, og har renoverert flere delstrekk i 2018. Kommunestyrets vedtak om nytt renseanlegg er godt i gang, Vi regner med at nye Neset Renseanlegg vil kunne ferdigstilles før påske i 2020.

Den nye Brannstasjonen med felles personalavdeling for vår eiendoms- og driftsavd. gjør at vi får enda bedre synergier for driften, og vår digitaliseringsstrategi legger opp til at mer skal kunne hentes ut i årene framover.

Våre ROS-analyser i fbm Beredskapsøvelsen høsten 2018, gav teknisk virksomhet mange signaler om hvor viktig dens kompetanse og infrastruktur er. Det jobbes med å implementere beredskapstankegangen tydeligere i den kontinuerlige oppgraderingen av vår infrastruktur, og i organisasjonsutviklingen som pågår.

Et utvalg nøkkeltall / statistikk for virksomheten:

2.3.3 Arbeid med kommuneplanens satsingsområder

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige og langsiktige planlegging, ofte brukes det et tidsperspektiv på 12 år og mer. I kommuneplanen står det flere områder som er viktige for kommunen men det er tre områder som er prioritert som man vil gjøre en særskilt innsats for:

2.3.3.1 Et sterkt og vitalt sentrum

Gjennom vårt kontinuerlige drifts- og vedlikeholdsprogram knyttet til veier, plasser og grøntanlegg, sørger vi for gode rammebetingelser for et sterkt og vitalt sentrum.

2.3.3.2 Et sterkt og vitalt næringsliv

Gjennom vår forvaltning av reguleringsplaner og byggetillatelse, gir vi næringslivet og gårdeiere forutsigbarhet og løpende oppfølging med sine prosjekter.

2.3.3.3 God folkehelse for alle kommunens innbyggere

Folkehelsesatsingen via Frolandias tilbud og tjenester, er ytterligere forankret i kommuneplanens samfunnsdel og i Kommunedelplan for helse. Ved å kunne opprettholde dagens åpningstider, samt at vi har fått styrket koordinatorstillingen til 50%, er det forventet at man raskere skal klare å innfri planmålene fremover.

2.3.4 Trafikksikker kommune

Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer. Godt trafikksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere

Som en del av dette arbeidet er Froland kommune sertifisert som Trafikksikker kommune, en sertifisering som gis av Trygg trafikk.

For å lykkes med systematisk arbeid med trafikksikkerhet er det virksomhetsspesifikke tiltak som må oppfylles. Under vises en oversikt over tiltak virksomheten har gjort i arbeidet med trafikksikkerhet.

Kriterier for Teknisk	Status
Kommunen har utarbeidet prioriteringsliste for fysiske trafikksikkerhetstiltak på kommunal vei	Nedfelt i trafikksikkerhetsplanen (er under revidering i år)
Kommunen har utarbeidet prioriteringsliste for trafikksikkerhetstiltak på fylkes- og riksvei	Nedfelt i trafikksikkerhetsplanen (er under revidering i år)
Kommunen har rutiner for å søke fylkeskommunale midler til fysiske trafikksikkerhetstiltak	Vi blir invitert hvert år av fylkeskommunen til å søke tilskudd. Trafikksikkerhetsutvalget følger opp med søknad.
Kommunen har rutiner for rydding av snø og fjerning av vegetasjon på skoleveien	Eiendom og drift har skrevet rutinebeskrivelse på det.
Kommunen har rutiner for å kvalitetssikre trafikksikkerheten i forbindelse med anleggsvirksomhet i kommunen	Eiendom og drift har skrevet rutinebeskrivelse på det.
Kommunen har utarbeidet rutiner for håndtering av innspill på trafikksikkerhetstiltak fra andre etater, organisasjoner og publikum	Alle innspill går til sekretæren for trafikksikkerhetsutvalget. Utvalget gjennomgår innspillene halvårlig og setter prioritering liste til formannskapet.

Kriterier for planavdelingen	Status
Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges for alle nye bygeområder ved utarbeidelse av kommuneplanens arealdel	Nedfelt i rutinebeskrivelse. Alle teknisk fra planavd. til driftavd. Og b&U rep. Er del av arbeidgruppen og trafikale spørsmål blir behandlet der før saken sendes til styringsgruppen (formannskapet)
Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges ved behandling av reguleringsplaner	Nedfelt i rutinebeskrivelse og informeres ved oppstartsmøte. Alle teknisk fra planavd. til driftavd. Og b&U rep. Møter til oppstartsmøte.

2.3.5 Regnskap 2018

Virksomhetsrapport - årsmelding

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
410	Frolands Verk Kultursenter			
410	Frolands Verk Kultursenter	919 584	852 675	-66 909
412	Froland IdrettsAnlegg (Frolandia)	1 957 789	2 227 880	270 091
501	Selvfinansierte prosjekter og fond	0	0	0
502	Eiendomsforvaltning	1 056 234	537 743	-518 491
503	Vedlikehold av veier	3 655 746	5 238 034	1 582 288
504	Brøyting og strøing	5 068 957	3 920 924	-1 148 033
505	Plan, Byggesak, Oppmåling	2 797 237	1 194 209	-1 603 028
506	Skogbruk, Landbruk og Natur	814 611	804 985	-9 626
507	Vann-Avløp-Renovasjon-Feiing-Slam	-4 389 299	-4 254 521	134 778
508	Drift av lokaler og anlegg	24 469 790	23 984 755	-485 035
	Sum	36 350 650	34 506 684	-1 843 966

2.3.6 Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat

Alt i alt vurderes det som at det meste fungerer bra i virksomheten. Lavt sykefravær og stor arbeidsvilje er med på å skape gode resultater. Vi håper at vi fortsatt skal kunne skape gode resultater innenfor de ressurser vi forvalter, til tross for at økte arbeidsoppgaver ikke kompenseres gjennom økte rammer. Dvs. at vi må jobbe enda smartere og ta i bruk ny teknologi der det er mulig, og at andre virksomheter og våre innbyggere må akseptere en annen tjenesteleveranse fra oss framover.

Virksomhetsleder Hogne Prestegård

2.4 Velferd (60)

2.4.1 Om virksomheten

Virksomhet for Velferd består av helse, omsorgs- og sosialtjenester. Største avdeling i virksomheten er Habilitering med et budsjett på 33 millioner av virksomhetens totale budsjett på ca. 66 millioner i 2018. Mer detaljert består virksomheten av

- Psykisk helse- og rus: oppfølgingstjeneste, miljøtjeneste, prosjekt ruskonsulent, støttekontakt, lavterskel dagtilbud (Treff 28), og bo teknisk veiledning
- Habilitering: omhandler tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne og behov for sammensatte tjenester (bofellesskap, avlastning, støttekontakt, BPA og omsorgslønn)
- Helse: legetjenester, fysioterapi og ergoterapi
- NAV Frolands kommunale del (økonomisk sosialhjelp) rapporterer til Velferd og budsjettansvaret ligger i Velferd.
- Flyktningtjenesten ligger under NAV Froland

Årsverk fordelt på tjenester	2017	2018
Administrasjon	1,6	1,6
Psykisk helse- og rus	3,5	3,5
Avdeling 14	6,5	6,5
Miljøtjenesten	1,5	1,5
Treff 28	0	0
Boteknisk veiledning	0,5	0,5
Prosjekt ruskonsulent	0,5	0,5
Skotheia 21	5	4,7
Bjørkeveien 2	17,1	17,3
Frolandsveien 1019	9,6	9,3
Team Dalen	5,1	5
Legetjenesten	2	2
Fengselshelsetjeneste		0,4
Fysioterapitjenester	2,7	2,7
Ergoterapeut	1	1
NAV Froland - kommunal del	3,6	3,6
Flyktningtjenesten	4	4
Husbanken/startlån/gjeldsrådgivning	1	1
Sum årsverk	65,2	65,1

Sykefravær Velferd	2016	2017	2018
Totalt	13,55	12,86	8,24

2.4.2 Måloppnåelse 2018

År	2016	2017	2018
Antall brukere av hjemmetjenester psykisk helse-og rus	110	127	151
Antall brukere med omsorgslønn	14	14	12
Antall brukere med støttekontakt	41	38	44
Antall brukere av avlastningstilbud	7	18	15
Antall brukere i bofellesskap	11	11	11
Antall brukere med personlig assistanse/BPA	3	4	4
Tildeling av kommunal bolig	25	35	15
Koodinator og IP	16	18	32
Antall særlig ressurskrevende brukere	3	7	7

Psykisk helse- og rus

Virksomhetsområde

Psykisk helse- og rus yter tjenester til personer over 18 år, brukergruppen varierer fra lettere psykiske plager til tunge rusmisbrukere. Avdelingen består av: Døgnbemannet miljøtjeneste, SLT-koordinator, ruskonsulent, lavterskel dagtilbud (treff 28), boteknisk veileder, støttekontakter og andre tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Psykisk helse- og rus har hatt en økning i antall nye søknader og totalt antall brukere de siste årene, og tallet har aldri tidligere vært så høyt som i 2018.

Satsingsområder / mål

Har de siste årene hatt fokus på kompetanseheving i personalgruppa. Sommeren 2018 var en miljøterapeut (sosionom) ferdig med videreutdanning inne psykisk helse- og rus. Dette er med på å gi de ansatte en større faglig trygghet, noe som igjen fører til økt kvalitet på tjenestene.

2 fra personalgruppa gjennomførte i april opplæring for å bli godkjente kursholdere for KID (kurs i mestring av depresjon). I september startet første kurs opp med 10 deltakere. Kurset går over 10 ganger a` 2,5 t., og er basert på kognitiv terapi.

I september ble det arrangert overnattingstur til Sverige med treff 28. Dette er med på å økt trivselen og samholdet blant brukerne av treffet. I desember ble det arrangert julebord med mat fra Frolandsstaua.

Organisering / personalsituasjon / sykefravær

Miljøtjenesten gir heldøgns tjenester til personer med store hjelpebehov. Det er fokus på brukermedvirkning, og tilrettelegging av tjenesten ut ifra den enkeltes behov. Det gis boveiledning og hjelp/ støtte til praktiske gjøremål. Dette for at den enkelte bruker skal oppleve mestring i hverdagen og kunne være i stand til å bo i egen bolig. Alle ansatte har i

løpet av året gjennomført medisinkurs.

Bo teknisk veileder har gjennom året utført ulike oppdrag knyttet til bolig. Målet er å øke muligheten for at brukere kan behold egen bolig og bidra til økt bo evne og trivsel. Bo teknisk veileder har gjennom året hatt med seg en tømrerlærling

Treff 28: I januar ble det bestemt at treffet skulle flytte inn i frivilligsentralens lokaler, og i februar flyttet vi inn. Brukerne har gitt tilbakemeldinger på at det var positivt med nye og lysere lokaler. Treffet har holdt åpent hver tirsdag og fredag fra kl 10.00 – 14.00. Vi har hatt et samarbeid med leder av frivilligsentralen, og hun har vært tilstede på tirsdagene. Fredagene har personal fra psykisk helse- og rus vært tilstede.

Vurderingsteamet mottar alle søknader til psykisk helse- og rus, gjør en kartlegging av behovet, skriver vedtak og gir oppfølging ut ifra vedtaket. Oppfølgingen kan bestå av samtaler, tverrfaglig oppfølging i forhold til samarbeidsmøter, følge til offentlige kontorer og koordinering av brukernes tjenester. Det er fokus på recovery og benyttes ulike verktøy innen kognitiv terapi.

Psykisk helse- og rus har hatt et par langtidssykemeldte i 2018, dette har ikke vært arbeidsrelatert.

Habilitering

Virksomhetsområde

Habilitering omfatter Bjørkevegen 2 og Frolandsveien 1019, bofellesskap for mennesker med sammensatte behov. I tillegg drives avlastningstilbudet Skotheia 21, med plass til 4 barn/unge og Team Dalen som er et assistentteam rundt bruker med sammensatte behov for bistand hele døgnet. Habilitering omfatter også tjenestene omsorgslønn, støttekontakt, privat avlastning og oppfølging av IP og koordinering.

Organisering / personalsituasjon / sykefravær

Personalsituasjonen i Habilitering er forholdsvis stabil, med håndtering av langtidsfravær i alle arbeidssteder, men med tilgang til vikarer og nok kompetanse. Utfordringer knyttet til Frolandsveien 1019 håndteres for å ivareta både bruker og ansatte. Drift i Bjørkevegen 2 og Team Dalen går som normalt, noe økning ifht behov for avlastning i Skotheia 21 som medfører noe økt driftskostnad.

Satsingsområder / mål

Opprettholde fagnivå og videreutvikle høy kompetanse, bevare personell i Froland kommune og følge opp sykefravær. I tillegg planlegges bygging av nytt bofellesskap, prosessen følges tett fra Habilitering og Velferd.

Økonomi

Mål om at alle stedlig ledere skal ha god oversikt over eget ansvarsområde, delta i jevnlig økonomigjennomgang og fortsette godt arbeid med å holde driftskostnader så lavt som mulig og innenfor rammene.

Vurdering

Habilitering er i stadig vekst i Froland kommune. Nye behov må imøtekommes, det skal bygges nytt bofellesskap for 6 ungdommer i Langedal og det utredes for politisk behandling et ønske fra 5 ungdommer med alvorlig muskeldiagnose om å bygge samlokaliserte leiligheter. Alle tjenester er svært kostbare på grunn av personalressurs, dette gjør store utslag på budsjetter ved økning i tjenestenivå og ved sykefravær. I dette bildet er sparekrav utfordrende å imøtekomme.

Helse

Fysio- og ergoterapitjenesten

Personalsituasjon/organisering/sykefravær

Fysioterapitjenesten og ergoterapitjenesten ble organisert i en enhet i oktober 18. Med fysioterapeut i 100 % stilling som faglig leder.

Stillinger 2018:

Fysioterapeut barn 100%

Fysioterapeut voksne 170%

Ergoterapeut 60 %

Ergoterapeut 40% juni til nov

I tillegg har vi to avtalehjemler med fysioterapeuter, som er lokalisert på Frolandia fysioterapi.

Sykefravær: Ikke arbeidsrelatert

Felles:

- Stabsmøter hver mandag. Møte med virksomhetsleder 1 gang i mnd. Deltar på fellesfaglige kurs ca 1-2 ganger i året
- Tjenesten flyttet til lokaler Nidelvvegen 26 i august 2018

Satsingsområder/måloppnåelse

Fysioterapi og ergoterapi til barn

- Stabil mengde henvisninger til fysioterapeut i 2018. Hver dag er fullbooket. Opptil en måneds venteliste på nye henvisninger, men plass til time i løpet av 2-3 dager for de som er prioritert høyt.
- Mengden henvisninger varierer fra skolehelsesøstre, helsestasjonen, m.m. Fysioterapeut er inne og har stressmestring i helsestasjon for ungdom. 4-månedersgrupper på helsestasjonen.
- Opprettet kontakt med idrettslaget med kurs om skadeforebyggende trening. Økende mengde henvisninger herfra etter dette.
- Jevn fordeling av barn med kroniske lidelser og barn til vurdering/oppfølging. Varierende, men jevnt økende mengde barn som trenger oppfølging mer enn 2 ganger i uken etter akuttskade og operasjoner.
- Fortsatt med intensivoppfølging av spedbarn, følges 2x uken etter oppstart av behandling. Vært på kurs og startet med bruk av HINE, en test for tidlig diagnostisering av barn med CP.
- Bruker 5 forskjellige testbatterier for kartlegging av motorikk, psykomotorikk, kognisjon, og diagnostikk.
- Har minst 10 faste avtaler i uka. Satt sammen 7 grupper for barn som drives ukentlig. 3 av Sindre Roar Fosse og 4 av Cato Sundberg. Færre oppfølginger i barnehage, blir samlet i gruppe i Frolandia. Dette med kapasitet som årsak.
- På Mykland oppvekstsenter ca 1 x i måneden.
- Koordinator for 6 barn/4 familier.
- Følger barn jevnlig på Langemyr skole, og er på skolen ca 6x i året for hjelpemiddelformidling.
- Startet forebyggende observasjoner i barnehage. Er på hver avdeling 1x i året. Dette fortsetter i 2019.
- Hatt møte med Froland skole og barnehagene for å bedre samarbeidet mellom

- fysioterapeut og disse. Dette fungerer nå bedre.
- Godt samarbeid med Frolandia fysioterapi når det gjelder barn.
- Godt tverrfaglig samarbeid rundt barn.
- Fysioterapeuten har holdt foredrag på barnehabiliteringen i Oslo for alle terapeutene og deres sjefer i Oslo kommune om intensivtrening.
- Ergoterapeut har hatt ansvar for hjelpemiddelformidling, frem til nov 18.
- Har hatt fast oppfølging av barn med funksjonsnedsettelse.
- Testing håndfunksjon og håndtrening
- Benytter to testbatterier for undersøkelse av håndfunksjon og visuellmotorikk
- Godt samarbeid med fysioterapeut/ergoterapeut

Fysioterapi og ergoterapi til voksne

- Fysioterapeut og ergoterapeut får henvisninger fra lege, sykehjem, hjemmesykepleien og sykehus. Stabil mengde henvisninger gjennom året. 1 – 3 ukers ventetid.
- Godt samarbeid terapeuter imellom rundt felles brukere.
- Fysioterapeut har prioritert opptrening/behandling av pasienter etter ortopedisk operasjoner og hjerneslag. Igangsetting av behandling inne 1-3 dager
- Følger ellers opp sykehjemsbeboere og hjemmeboende pasienter med funksjonsfall, og individuell behandling i fysioterapilokalet.
- Fysioterapeut behandler pasienter som hjemmelsterauteur ikke har kapasitet til. Det gjelder nyopererte eldste ortopediske pasienter, kvinnelige pasienter som ikke vil ha mannlig terapeut, pasienter innenfor psykiatri.
- Fysioterapeut har deltatt i forebyggende og helsefremmende tiltak:
 - Fødselsforberedende kurs i regi av jordmor.
 - Fallforebyggende gruppe ved dagsenter x 2 pr uke.
 - Instruktør i Frisklivssentralen x 1 pr uke.
 - Instruktør i «Sterk og stødig» x 1 pr uke. Regi Frivilligsentralen.
 - Har planlagt et 12 ukers frisklivskurs sammen med folkehelsekoordinator Tina Gundersen. (oppstart jan 2019)
- Ergoterapeut har fulgt opp saker med elektriske rullestoler, boligsaker, ADL-tilpasninger og bilsaker. Har også fulgt opp hjelpemiddelsaker til barn i perioden nov – des.
- Ergoterapeut har vært synskontakt i kommunen.
- Fysioterapeut og ergoterapeut har:
 - foretatt vurdering, kartlegging, individuell behandling og tverrfaglig tilnærming.
 - har deltatt på tverrfaglige møter ukentlig, med hjemmesykepleien og med sykehjemmets avd. 2, samt gitt veiledning til personalet i omsorgstjenesten.
 - deltatt på ansvarsgruppemøter og samarbeidsmøter rundt brukere og er til sammen koordinatorene for 4 brukere/3 familier.

Frolandia Fysioterapi

Nøkkeltall Frolandia fysioterapi		
	2017	2018
Timer arbeidet utover avtale	305	350
Nøkkeltall pasienter menn	123	118
Nøkkeltall pasienter kvinner	157	160
Alder 0-12	22	30

Nøkkeltall Frolandia fysioterapi		
Alder 13-18	14	24
Alder 19-67	166	150
Alder 68-99	80	54
Alder 100+	0	0
Hjemmeadresse i kommunen %	77	73
Venteliste per 01.01.18	46	52

Frolandia Fysioterapi er lokalisert i Frolandia. Instituttet består av to fysioterapeuter med avtalehjemler. Det er på grunn av stor arbeidsmengde jobbet utover avtale og det er venteliste. De har leid inn en ekstra fysioterapeut for å avhjelpe ventetid.

Vurdering

De kommunale terapeutene har en moderat til høy mengde pasienter i forhold til kapasitet. Forsvarlig drift av tjenesten for kommunens innbyggere.

Sårbare for sykemeldinger og fravær, da det er vanskelig å få inn vikarer i disse yrkene. Tidvis høyt arbeidspress for fysioterapeuter for voksne pga sykefravær.

Vi har fått betydelig bedre arbeidsforhold i nye lokaler i Nidelvveien, og dette har vært en fordel for tjenesten. Vi har erfart at det er behov for dette arealet, mht venterom, behandlingsrom, treningsrom, kontoret, toaletter og pauserom.

Økt innsats i helsefremmende og forebyggende helsearbeid, vil gå utover kapasiteten til øvrige pasienter. Dette gjelder for barn og voksne.

Det jobbes med en prioriteringsliste når det gjelder pasienter og arbeidsoppgaver.

Ventetid for ordinære pasienter for Frolandia fysioterapi er nå dessverre på ca 52 uker (over 1 år). De tilbyr relativt rask behandling hos fysioterapeut som leier hos fysioterapeutene med avtalehjemler, men da uten tilskudd. De fleste velger da å vente eller dra til Arendal for å få behandling av avtalefysioterapeut.

Gjør oppmerksom på at fysioterapeutene prioriterer barn og alle pasienter fra sykehus. Disse blir tatt inn etter ca 1-2 uker.

De høye ventelistene hos de to fysioterapeutene med avtalehjemmel viser at det er behov for ytterligere en fysioterapeut i kommunen. Froland kommune ligger noe under i antall fysioterapeuter sammenlignet med andre kommuner i forhold til folketallet.

Legetjenesten

Legetjenesten består av 5 fastlegehjemler og en kommunalt ansatt lege og tilhørende legesekretærer. En av fastlegene, som driver solopraksis i Osedalen, skal i løpet av 2019 gå av med pensjon og kommunen har besluttet å gjøre denne om til en kommunal legestilling. Dette blir gjort med tanke på behovet i fengselet. Froland legekontor har store deler av året vært midlertidig lokalisert på Froland sykehjem i påvente av oppussing av Helsehuset. Det planlegges å samle alle legene på Froland legekontor i det nyoppussende Helsehuset fra høsten 2019.

Froland kommune har en avtale med Arendal kommune i forhold til kommuneoverlegeressursene.

Fengselshelsetjenesten

Det har vært ansatt en prosjektleder i 40% stilling fra høsten 2018 for å lede arbeidet med opprettelsen av fengselshelsetjenesten i Agder fengsel, avdeling Froland. Det har vært et omfattende arbeid med å kartlegge behov for tjenester, rutiner, utstyr og bemanning inn i fengselet. Det har også vært et tett samarbeid med Kriminalomsorgen og spesialisthelsetjenesten. Arbeidet fortsetter frem mot åpning sommeren 2020.

NAV Froland

I NAV Froland er fortsatt de statlige og kommunale arbeidsoppgavene fordelt uavhengig av om de ansatte er statlig eller kommunalt ansatt og alle arbeider i forhold til at den enkelte bruker skal ha færrest mulig veiledere å forholde seg til. Fordelen er at kontoret blir mindre sårbar i forhold til fravær, og utfordringen er at fagområdet blir stort for den enkelte ansatte.

Kommunen disponerer ingen boliger hvor personer som trenger akutt bosted kan få rask hjelp og det er utfordrende i hverdagen. Vi har ved noen tilfeller kunnet samarbeide med Team Flyktning fordi de tilfeldigvis hadde ledig bolig når vi hadde behov for dette. Det legges i første halvdel av 2019 fram forslag for kommunestyret om etablering av boliger for akutte behov.

Aktiv i Froland fungerer godt og samarbeidet er utvidet slik at det er mulig å stille aktivitetskrav til alle som søker om økonomisk sosial støtte. I utgangspunktet var dette for deltakere under 30 år, men vi har utvidet det til å gjelde en vurdering for alle som søker sosialhjelp, og ikke har noen konkrete tiltak/arbeid å gå til.

Flyktningetjenesten i kommunen har vært en aktiv del av NAV Froland, og dette er en stor fordel i arbeidet med å integrere våre nye landsmenn og kunne gi dem utvidet og tilrettelagt hjelp fra hele NAV-systemet.

Nøkkeltall / Statistikk Økonomisk sosialhjelp 2018

	2016		2017		2018	
	Brukere*	Utbetaling	Brukere*	Utbetaling	Brukere	Utbetaling*
1.tertial (jan-apr)	47	1 079 722,01	48	1 008 430,66	41	1 231 228,04
2.tertial (mai-aug)	46	1 080 047,56	41	1 161 370,86	50	1 818 115,94
3.tertial (sep-des)	46	1 195 132,93	39	1 090 840,61	55	1 719 043,00
Totalt	47	3 354 902,50	43	3 260 642,13	49	4 768 386,98

**Brukere er gjennomsnitt for perioden*

Fra 1.januar 2018 ble det vedtatt at Froland kommune skal følge statens satser knyttet til økonomisk sosialhjelp. Dette som et ledd i å gi en mer forutsigbar måte å samarbeide med aktuelle søkere. Den totale utbetalingen har økt i denne perioden, og det skyldes i hovedsak utfordringene knyttet til endringer. Tidligere søkte mange om spesielle ytelser, og det krever en del arbeid å endre denne praksisen for å legge dette inn i den ordinære sosialhjelpsutbetalingen. Vi ser at totalantallet personer som har mottatt økonomisk sosialhjelp er redusert i 1.tertial 2018 sammenlignet med foregående år. Men hele året som helhet øker antall brukere som mottar økonomisk sosialhjelp. Vi har også mange langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp. 33 personer har mottatt mer enn kr 50 000,- i løpet av 2018. Av disse er også 12 personer under 30 år. I snitt har disse vært registrert som sosialhjelpsmottakere i 4,75 år. 4 personer ble første gang registrert i 2007. Totalt fikk denne gruppen utbetalt kr 1 695 345,90. Det vil si 35,5% av totalsummen. Om ressursene tillater det vil NAV Froland, kommunal del, forsøke å arbeide med denne gruppen i løpet

av 2019 for å se hva som er mulig å endre.

Vi har også registret mange nye sosialhjelpsmottakere i 2018, med et gjennomsnitt på 5,75 på mnd. Siste tertial var det 22 nye søkere (16 i 2017). Det betyr i praksis at det var stor gjennomstrømming av brukere og at vårt fokus bør settes på «langtidsmottakere».

Organisering / Personalsituasjon / Sykefravær

NAV Froland har pr i dag 3,6 kommunalt ansatte veiledere i ordinær NAV-tjeneste samt 4 fast ansatte i flyktingeteamet. Kontoret har videre 5,4 statlig ansatte. Økonomi- og gjeldsrådgiver er også ansatt i NAV. I tillegg er NAV-leder statlig ansatt med 50% lønnsrefusjon fra kommunen. Nestleder ved kontoret er kommunalt ansatt. Fra mai 2017 ble den statlige delen av NAV i Åmli av ulike grunner flyttet til NAV Froland. Dette skaper utfordringer og endringer i arbeidsmetodikken.

Det har vært en del sykdom i personalgruppen i NAV Froland i 2018, og det påvirker arbeidsmetode og saksbehandling i kontoret. Etter samtale med de sykmeldte kan vi registrere at ingen av sykefraværene har vært knyttet til arbeid i NAV. Det er også gradert sykmelding i hovedsak.

Satsingsområder / Mål

Regionalisering i NAV Agder er i full gang, og dette påvirker arbeidsmetodikk og tanker knyttet til fremtiden. Fra statlig del legges det opp til større og mer robuste enheter, og dette påvirker også den kommunale delen av NAV. Det forventes at «endelig løsning» skal være på plass innen utgangen av 2019. Fra direktøren i NAV Aust-Agder er det presisert at ingen NAV-skilt skal fjernes og at det er i den organisatoriske delen det vil bli flest endringer. I praksis betyr dette at også den kommunale delen av NAV vil endre seg, og det krever at kommunens ledelse er orientert og tar aktivt del i prosessen. På partnerskapsmøte i mai 2018 deltok både rådmann og ordfører og fikk orientering samt gitt innspill i forhold til NAVs rolle i Froland kommune og utfordringene knyttet til veien videre. Rådmannen i Froland er leder for styringsgruppen og leder i NAV Froland er aktive deltaker.

Måloppnåelse

NAV Froland rapporterer tertialvis til leder for Velferd i forhold til økonomisk sosialhjelp.. I tillegg lages det månedlige oppdateringer på utbetaling av kommunal sosialhjelp som legges frem for de ansatte i NAV og er utgangspunkt for samtale/diskusjon knyttet til bruk av sosialhjelp. Disse tallene er også tilgjengelige for kommunens administrasjon ved behov.

Økonomi

Ingen endringer knyttet til den administrative økonomiske plattformen i 2018.

Vurdering

NAV Froland fungerer godt i forholdet stat/kommune og har oversikt over brukere som trenger hjelp. Utfordringen er at Froland kommune øker i antall innbyggere, og dette medfører også økt antall personer som har behov for hjelp fra NAV. Med en bemanning som ble vedtatt ved oppstarten av NAV i 2008, er det en utfordring å gjøre en faglig god jobb i de enkelte tilfellene.

Flyktingtjenesten

Bosatt 11 personer i 2018

Organisering / Personalsituasjon / Sykefravær

4 fast ansatte. 1 fagleder(flyktingkoordinator), 2 programrådgivere og 1 flyktingkonsulent. Alle jobber litt med alt, men vi har definerte hovedoppgaver for den enkelte. Har hatt en i svangerskapspermisjon som skal tilbake i februar 2019. Har hatt 2 forskjellige vikarer inne i store deler av tiden. Teamet har hele tiden klart å samarbeide godt gjennom denne tiden.

Måloppnåelse

Vi bosetter flyktinger med oppholdstillatelse og vedtak om beskyttelse og følger de opp i 5 år. Har ansvaret for introduksjonsprogrammet i kommunen, samt oppfølging og veiledning av den enkelte flykting. Både voksne og barn. Gir blant annet oppfølging mot bolig, helse, utdanning, arbeid, økonomi, rettigheter og plikter.

Gjennomførte vinterferieprogram, sommerferieprogram, og høstferieprogram etter planen. Siste dag før juleferien hadde vi en julefest.

Har samarbeid med biblioteket og frivilligsentralen rundt prosjektet «folk møtes», for å prøve å fremme integrering i kommunen.

Økonomi

Flyktingtjenesten gikk med overskudd i 2018. Forventer litt inntektsnedgang i 2019.

2.4.3 Arbeid med kommuneplanens satsingsområder

2.4.3.1 Et sterkt og vitalt sentrum

Ikke relevant

2.4.3.2 Et sterkt og vitalt næringsliv

Ikke relevant

2.4.3.3 God folkehelse for alle kommunens innbyggere

Se under Helse

2.4.4 Trafikksikker kommune

Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer. Godt trafikksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere

Som en del av dette arbeidet er Froland kommune sertifisert som Trafikksikker kommune, en sertifisering som gis av Trygg trafikk.

For å lykkes med systematisk arbeid med trafikksikkerhet er det virksomhetsspesifikke tiltak som må oppfylles. Under vises en oversikt over tiltak virksomheten har gjort i arbeidet med trafikksikkerhet.

- Implementert retningslinjer og reglement for arbeidsrelatert ferdsel i trafikken

2.4.5 Regnskap 2018

Virksomhetsrapport - årsmelding

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
601	Helse	10 915 138	9 863 260	-1 051 878
602	Psykisk helse og rus	9 905 748	9 757 683	-148 065
603	Habilitering	35 844 192	33 226 003	-2 618 189
604	Flyktninger	-4 878 173	-2 720 816	2 157 357
605	NAV	3 894 658	3 838 689	-55 969
606	Sosialhjelp	4 774 676	4 294 536	-480 140
608	Administrasjon Velferd	2 862 405	2 523 371	-339 034
609	Arbeids- og aktivitetstiltak	5 045 182	4 687 550	-357 632
	Sum	68 363 826	65 470 276	-2 893 550

2.4.6 Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat

Virksomhet Velferd hadde i 2018 et underskudd på ca. - 2,9 millioner kroner.

Årsaken til underskuddet er i hovedsak som rapportert gjennom året:

- Manglende budsjettdekning på fastlønn på flere avdelinger, spesielt innen Habilitering
- Manglende budsjettdekning for lengetjenesten på kjøp fra andre (legevakt, nødnett) og basistilskudd
- Større utbetalinger på økonomisk sosialhjelp
- Det ble lagt inn et kutt på 750 000 i budsjettet, som ikke ble realisert

Det har vært jobbet mye med å justere tall på hver enkelt avdeling, slik at utgangspunktet for 2019 skal være riktigere i forhold til fastlønn

2.5 Barn og Helse (70)

2.5.1 Om virksomheten

Barn og helse har følgende barnehager og tjenester under seg:

- Blakstadheia barnehage - Bliksåsen barnehage – Gårdsbarnehagen – Kringletoppen barnehage - Mykland barnehage
- Familiens hus: Helsestasjon – Barnevern - Barnehagekontor
- Læringlekoordinator

Organisering / Personalsituasjon:

Barnehage	Avd - ant.barn	Årsverk
Bliksåsen	4 - 42	12,0
Blakstadheia	4 - 50	13,0
Kringletoppen	2 - 27	6,5
Gårdsbarnehagen	1 - 12	3,3
Mykland barnehage	1 - 11	3,3
Sum	12 - 142	34,8

Det er en nedgang på 19 barn siden 2017.

Tjeneste	Antall	Årsverk
Administrasjon		3,3
Spesialundervisning		3,6
Helsestasjon		5,7
Barnevern		6,0
Læringer	14 læringer	0,5
Sum årsverk Barn og Helse		53,9

Spesialpedagogisk hjelp har blitt noe redusert høsten 2018. Det er i alt 4 barn som mottar 11 timer spesialpedagogisk undervisning. Det er 5 barn som mottar spesialpedagogisk hjelp i form av assistentoppfølging. Spesialpedagogene har siden høsten 2018 arbeidet forebyggende ved å være tilstede på alle avdelinger i alle barnehagene. Disse ressursene har vært brukt til observasjon, kartlegging og veiledning av de ansatte i barnehagen.

Vi har i dag **4 læringer** i Bliksåsen, Kringletoppen og Blakstadheia barnehage og hvor det nå er ansatt egen lærling koordinator. I tillegg har vi praksiskandidater og studenter i barnehagene.

Barneverntjenesten har i 2018 følgende tall:

- 90 meldinger. Tallet er stabilt sammenlignet med årene før (2017: 97, 2016: 89)
- 16 barn i fosterhjem (frivillig plassert og omsorgsovertakelser). Året før hadde vi 11 barn plassert, en vesentlig økning fra året før.
- 23 tilsynsbarn. Dette er barn Froland har tilsynsansvar for, men som er plassert fra andre kommuner (Her er det også en jevn økning)
- 64 barn mottar hjelpetiltak (barnehage, støttekontakt, besøkshjem, råd / veiledning etc). Noe økning, men forholdsvis stabilt sammenlignet med foregående år.

Helsetasjonen har fått melding om 65 fødsler i 2018, noe som er stabilt. Vi har også hatt 3 fødselsforeberedende kurs.

Familiens hus har hatt flere kurs i COS-P, foreldreveiledning. 2 gruppekurs, Individuelle kurs og opplæring i flere barnehager.

Nærvær og fravær:

Samlet i virksomhet Barn og Helse er sykefraværet på 8,23% å anse som et normalt nivå. Korttidsfraværet er meget lavt, noe vi ser som positivt. Familiens hus har noe varierende sykefravær, men ikke urovekkende. Kommunale barnehager har opp mot 10% sykefravær, noe som er høyt. Ingen er begrunnet med arbeidsmiljørelaterede årsaker.

2.5.2 Måloppnåelse 2018

Visjonen for Froland barnehage er GODE BARNDOMSMINNER og Satsningsområde er LEK OG RELASJONER

Barnets beste skal til enhver tid være målet for barnehagetilbudet i Froland. Tidlig innsats og tverrfaglighet er avgjørende for god kvalitet i våre barnehager.

Barnehagene arbeider med tidlig innsats på mange måter, blant annet:

- Observasjon og kartlegging av barns trivsel og utvikling
- Kompetanseheving

Fokus på barns medvirkning

- Foreldresamarbeid
- Besøk av Stine Sofie stiftelsen

Spesialpedagogene gjennomførte et prosjekt høsten 2018 hvor alle barnehagene fikk besøk av 1 spesialpedagog 3 timer per måned.

Ressursteam er nå godt etablert tverrfaglig tiltak i barnehagene. Ressursteam er et møte 1 gang per måned hvor foreldre og barnehage kan drøfte saker hvor barn bekymrer sammen med barnevern, PPT, helsestasjon og barnehagekontor. Kommunepsykolog blir innkalt i noen saker.

Barnehageplan 2019-2023 har alle barnehagene arbeidet med høsten 2018. Et arbeid hvor barn, ansatte, foreldre og tillitsvalgte har bidratt.

Kompetansemidler fra Fylkesmannen gjorde at vi fikk til felles skolering for alle pedagogiske leder i kommunale og private barnehager hvor fokus har vært på Rammeplanens fagområde: Natur, miljø og teknologi og ledelse.

Satsningsområde for Familiens hus er TIDLIG INNSATS

Mål for Familiens hus skal ha en åpen dør og være et samordnede tilbud for barn, unge og familier med fokus på forebyggende tiltak.

Tidlig innsats i tverretattlig samarbeid hvor familier vil få hjelp tidligere enn før er målet. Og med Familiens hus har vi fått klart å få til bedre tverrfaglig samarbeid rundt de minste.

Foreldreveiledning – COSP:

Det gjennomføres både individuelle- og gruppekurs i Trygghetssirkelen både for barnehage- og skoleforeldre. Her samarbeider helsestasjonen, barnevern og barnehagekontor.

Aktivitetsmidler for barn og unge:

Vi har fått gode rutiner for utdeling av aktivitetsmidler.

Barneverntjenesten har jobbet med kompetanseheving, tjenestetøttestøtteprogrammet (Bufdir) og KUBA (kompetansehevingsprogram i barnevern)

Aktiv brukermedvirkning, spesielt med tanke på barna er viktig og barnevernet har nå planer for dette fremover.

Helsestasjonen har fått ny 100% stilling helsesykepleier i 2018, dette gjør at vi i dag tilfredsstiller minstenorm satt av Helsedirektoratet ift bemanning i skolehelsetjenesten.

HPV-vaksinering er et gratis tilbud til kvinner f 1991-1996, noe som en del benyttet seg av. Målet med vaksinasjonsprogrammet er å redusere antall tilfeller av livmorhalskreft.

HFU – helsestasjon for ungdom har et tilbud til ungdom mellom 13-20. Det er åpnet hus hver mandag hvor unge har mulighet for å møte helsesøster, psykolog og lege. Tilbud om stressmestring med fysioterapeut ble godt mottatt.

Lærlinger

Antall lærlinger i 2018 varierte mellom 16 og 14 stk fordelt på barnehage, skole, SFO, fritidsklubb, teknisk, kokk sykehjem hjemmesykepleie og sykehjem.

2 av våre lærlinger vant fylkesfinalen i barne- og ungdoms-arbeiderfaget og representerte fylket vårt på en strålende måte i yrkesfag NM, der de kom på 4 plass.

2.5.3 Arbeid med kommuneplanens satsingsområder

2.5.3.1 Et sterkt og vitalt sentrum

Familiens hus er plassert midt i sentrum, en flott plassering med tanke på alle våre besøkende.

2.5.3.2 Et sterkt og vitalt næringsliv

2.5.3.3 God folkehelse for alle kommunens innbyggere

Ny 100% stilling helsesykepleier

I okt 2018 ansatte vi ny helsesykepleier i 100% stilling som primært jobber i skolehelsetjenesten. Dette gjør at vi i dag tilfredsstiller minstenorm satt av Helsedirektoratet ift bemanning i skolehelsetjenesten.

HPV-vaksinering

Fra 1 sept 2016 har Folkehelseinstituttet tilbudt gratis HPV-vaksine til kvinner f 1991-1996. Des 2018 var siste mulighet for å påbegynne vaksinasjon. Målet med vaksinasjonsprogrammet er å redusere antall tilfeller av livmorhalskreft. Jenter født etter 1996 får/har fått tilbud om vaksinen i barnevaksinasjonsprogrammet. Skoleåret 2018/19 får gutter også tilbud om vaksinen i 7 klasse

HFU- Helsestasjon for ungdom

Ukentlig besøkende 5-10 stk. Stort sett ungdomsskoleelever. Prevensjon og psykisk helse går igjen. Tilbud om stressmestring med fysioterapeut godt mottatt.

Bra mat i barnehagene

Kommunalt bygges måltider på nasjonale retningslinjer og forskrifter om mat i barnehagen, blant annet fra helsedirektoratet og IK-mat. Mat blir laget fra bunnen av, med fokus på variert kost og mindre salt. Måltidene i barnehagen er pedagogiske arenaer hvor barna, hovedsakelig 3-6 år, i mindre grupper er med å tilberede og forberede måltidene. Herunder fokuseres det på god hygiene.

2.5.4 Trafikksikker kommune

Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer. Godt trafikksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere

Som en del av dette arbeidet er Froland kommune sertifisert som Trafikksikker kommune, en sertifisering som gis av Trygg trafikk.

For å lykkes med systematisk arbeid med trafikksikkerhet er det virksomhetsspesifikke tiltak som må oppfylles. Under vises en oversikt over tiltak virksomheten har gjort i arbeidet med trafikksikkerhet.

Trafikksikkerhet i barnehage	Status
Barnehagens trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i barnehagens årsplan	OK, signert av styrene
Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenster	OK, signert av styrene
Barnehagens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer	OK, signert av styrene
Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots med bil eller kollektivtransport.	OK, signert av styrene

Trafikkopplæring i barnehagen	
Barna lærer trafikkregler for fotgjennere	OK, signert av styrene
Barna lærer om bruk av sansen sine i trafikken	OK, signert av styrene
Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og reflekser	OK, signert av styrene

Samarbeid mellom barnehage og hjem	
Barnehagene har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Disse gjennomgås årlig med foreldre og ansatte	OK, signert av styrene
Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen	OK, signert av styrene
Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter.	OK, signert av styrene

Kriterier for helsestasjonen	Status
Helsestasjonen har utarbeidet dokumentasjon for når og hvordan trafikksikkerhet integreres i møte med foreldre og barn	OK, signert av ledende helsesykepleier

2.5.5 Regnskap 2018

Virksomhetsrapport - årsmelding

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
701	Administrasjon Barn og Helse	4 254 427	5 154 311	899 884
702	Styrket tilbud til førskolebarn	2 200 442	2 794 548	594 106
703	Private barnehager	28 428 912	27 603 126	-825 786
704	Kommunale barnehager	19 540 910	20 841 331	1 300 421
705	Barnevern	10 667 222	9 337 741	-1 329 481
706	Helsestasjon	2 822 046	2 579 344	-242 702
	Sum	67 913 959	68 310 401	396 442

2.5.6 Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat

Det var en del usikkerhet helt frem til januar. Oppgjør etter pensjon gjorde at vi snudde fra merforbruk til mindreforbruk på 281', noe som er gledelig!

- Gjestebarn og utgifter ble innenfor rammen.
- Det er en økning i vedtak om redusert foreldrebetaling som vil gi et merforbruk i de kommunale barnehagene enn budsjettet. Vi har tredoblet inntektstap på kun to år.
- Barnevern har et kraftig merforbruk på fosterhjemsubbetalinger enn budsjettet. Merforbruket ligger i dag på over 1,5 mill.
- Saker innenfor barnevern vil utløse usikkerhetsmomentene nå og over i 2019.

Virksomhetsleder Gry Reiulfsen

2.6 Omsorg (80)

2.6.1 Om virksomheten

Virksomhetsområde

Virksomheten omfatter tjenestene:

- Felles tjenester med omsorgsleder, sykepleiefaglig rådgiver, saksbehandlere og IT konsulent
- Froland alders- og sykehjem med 38 langtids- og korttidsplasser
- Fellestjenester sykehjem med kjøkken, vaskeri og renhold
- Hjemmesykepleien med sykepleietjenester til hjemmeboende brukere
- Hjelpeordninger for hjemmet med hjemmehjelp og ambulerende vaktmester
- Dagsenter for hjemmeboende demente og åpen omsorg, med sosiale og kulturelle aktiviteter

Nøkkeltall / Statistikk

	2016	2017	2018
Beleggsprosent Froland sykehjem	99,72 %	102,74 %	105,06 %
Korttidsopphold		1834 døgn	1436 døgn
Avlastningsopphold	191 døgn	320 døgn	471 døgn
Dagpasienter	18 stk.	18 stk.	18 stk.
Annet botilbud (3 Gjestehybler i serviceboligen).	20 stk.	16 stk.669 døgn	15 stk. 632 døgn
Tildeling av leiligheter	10	21	14
Antall brukere i hjemmesykepleien	184	216	202
Antall brukere hjemmehjelp	94	97	85
Totalt antall brukere av hjemme-tjenester	208	237	223
Gjennomsnittsalder brukere hjemme tjenester	75 år	75 år	73
Antall trygghetsalarmer	61	60	75
Antall klager	1	2	1

Årsverk:

Stillingshjemler fordelt på tjenester:

- Administrasjon 3,9 - årsverk
- Dagsenter 1,75 - årsverk
- Froland alders- og sykehjem 37,4 - årsverk
- Fellestjenester for sykehjemmet 7,4 - årsverk
- Hjemmesykepleien 24,7 - årsverk
- Hjelpeordninger for hjemmet 6,6 - årsverk
- **Sum årsverk 84,55 årsverk**
- Lærlinger helsefag og kokk, 5,0 årsverk

Fravær for den enkelte tjeneste i %:

Avdeling	2017	2018
Administrasjon omsorg	1,04	4,86
Dagsenter for hjemmeboende	0,61	11,1
Froland alders- og sykehjem	8,04	8,5
Fellestjenester		10,42
Hjemmesykepleien	7,65	2,48
Hjelpeordninger for hjemmet	7,17	3,06
Gjennomsnitt for virksomheten	7,29	6,87

Satsingsområder / Mål

Virksomhetens visjon: Trygghet, medbestemmelse, respekt og livskvalitet

- Fokus på kvalitet og brukertilfredshet
- Fokus på godt arbeidsmiljø og nærværarbeid
- Søke fylkesmannen om midler til kompetanseheving
- Rekruttere og beholde kompetent personale
- Planlegge og gjennomføre ferieavviklingen på en god måte både for brukere og ansatte
- Jobbe med implementering av velfersteknologi på sykehjemmet
- Jobbe med å flytte tidspunkt for middag

2.6.2 Måloppnåelse 2018

2018 har vært jobbet mye med endringer i Omsorg.

Alle trygghetsalarmer er byttet ut fra analoge til digitale, og knyttet opp til et felles responscenter som ligger i Kristiansand. Responscenteret er et samarbeid med kommunene i Agder. Dette var bare en begynnelse på innføring av trygghets- og velferdsteknologi. En egen prosjektgruppe har i tillegg jobbet med implementering av nytt sykesignalanlegg på sykehjemmet. Det er ikke bare å bytte ut selve systemet, vi har og jobbet med rutiner og gjennomføring av kartlegging av behov hos de ulike brukerne og vurdering av samtykkekompetanse. Dette kom vi nesten i land med i 2018, det blir oppstart tidlig 2019.

Som en del av den teknologiske utviklingen har vi og koblet oss på svar ut tjeneste. Dette betyr at vi kan sende ut sensitiv informasjon via altinn systemet.

Vi har og jobbet mye med å planlegge flytting av tidspunkt for middag. Dette har vært en stor jobb da dette ikke bare påvirket sykehjemmet men hele enheten. Vi kom også nesten i land med dette, det blir oppstart tidlig 2019.

Nytt av året er at omsorg og hjemmetjenester skal starte opp med brannforebyggende arbeid hos hjemmeboende. Her har vi inngått et samarbeid med Østre Agder Brannvesen som støtter oss med undervisning og økonomisk. Dette er og fortsatt bare i planleggingsfasen, og vil bli iverksatt juni 2019.

I forhold til fagutvikling har mange av våre ansatte deltatt på demensomsorgens og velferdsteknologiens ABC. Dette er kurs som driftes av utviklingssentrene. Dette er veldig effektiv og nyttig fagutvikling. I tillegg har vi et eget forbedringsteam som kontinuerlig driver med fagutvikling.

2.6.3 Arbeid med kommuneplanens satsingsområder

2.6.3.1 Et sterkt og vitalt sentrum

2.6.3.2 Et sterkt og vitalt næringsliv

2.6.3.3 God folkehelse for alle kommunens innbyggere

Selv om Eldres helse i stor grad er resultat av faktorer tidligere i livet, som oppvekst, levekår og helsevalg, ligger det stor gevinst for kommunen å jobbe målrettet for god egenmestring og skadeforebygging hos eldre. Forskningen viser at også helsen hos eldre er påvirkbar, tiltak sent i livet kan bedre egenmestringen og helseutfallene betydelig. Fire nøkkelfaktorer som er spesielt viktige med tanke på god aldring er vedlikehold av mental funksjon, høy grad av fysisk aktivitet, et aktivt sosialt liv og godt kosthold. Den enkelte eldre har mye å vinne på å opprettholde fysisk, psykisk og sosial aktivitet, og mange har ledig tid, et høyt funksjonsnivå og ønsker å delta.

De største utfordringer i forhold til eldre og folkehelse fremover er at det er forventet en betydelig økning i antall og andelen eldre, levealderen øker, mange lever med kroniske sykdommer, legemiddelbruken er høy og risikoen for å få demens går ned, men antallet med demens øker fordi det blir mange flere eldre. (Folkehelse rapporten, 2014).

Skal Froland kommune være i stand til å møte fremtidens utfordringer i eldreomsorgen så må ressursene brukes riktig. Det vil ikke være mulig å fortsette å gi den type tjenester vi gir i dag i samme mengde når antall eldre øker. Vi vil ikke ha nok ressurser hverken i form av penger eller personell. Dagens drift av helsetjenester er ikke bærekraftig i fremtiden. Samtidig som antall eldre i samfunnet øker, blir det færre i arbeidsfør alder. Vi vil få problemer med å rekruttere nok mennesker til å jobbe i omsorgstjenesten.

En aktiv og sunn livsstil for eldre gir ikke vare bedre livskvalitet, men og økonomiske besparinger.

Omsorgstrappa

Omsorgstrappa, blir og kalt tiltakskjeden som beskriver de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Begrepet brukes ofte for å plassere de ulike tjenestene i tiltakskjeden.

Tankegang bak omsorgstrappa er LEON-prinsippet (laveste effektive omsorgsnivå) som har vært et grunnprinsipp i norsk helsevesen siden 1970-tallet. Det prinsippet innebærer at helsetjenester skal ytes på laveste effektive omsorgsnivå i helsevesenet.

I Froland ønsker vi å jobbe å videreutvikle vår egen omsorgstrapp. Det vil hjelpe oss til å holde fokus på LEON prinsippet og dermed til å gi riktig tjenestetildeling. Den vil og gi informasjon til kommunens innbyggere om hvilke tjenester kommunen kan tilby, en slags tjenestemeny.

Målet med å jobbe med folkehelse også for eldre, er at hver enkelt innbygger klarer seg uten tjeneste eller med tjenester lavt i omsorgstrappa så lenge som mulig.

2.6.4 Trafikksikker kommune

Gjennom lover og forskrifter har kommunen plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle sektorer. Godt trafikksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere

Som en del av dette arbeidet er Froland kommune sertifisert som Trafikksikker kommune, en sertifisering som gis av Trygg trafikk.

For å lykkes med systematisk arbeid med trafikksikkerhet er det virksomhetsspesifikke tiltak som må oppfylles. Under vises en oversikt over tiltak virksomheten har gjort i arbeidet med trafikksikkerhet.

Omsorgssektoren har ingen særskilte rapporteringskrav knyttet til trafikksikkerhet, men dette har selvsagt fokus i forbindelse med arbeid med stiforløp, trafikkavvikling og andre endringer som påvirker trafikksikkerheten.

2.6.5 Regnskap 2018

Virksomhetsrapport - årsmelding

	Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2018	Avvik 2018
801	Administrasjon Omsorg	4 721 952	4 738 264	16 312
802	Furutoppen dagsenter	346 297	1 113 361	767 064
803	Froland sykehjem	28 250 025	23 765 877	-4 484 148
804	Hjemmesykepleie	20 255 036	19 790 828	-464 208
805	Hjelpeordninger for hjemmet	3 401 021	3 977 388	576 367
806	Fellestjenester Omsorg	5 368 782	5 636 886	268 104
807	Andre omsorgstjenester	151 000	0	-151 000
	Sum	62 494 113	59 022 604	-3 471 509

2.6.6 Virksomhetsleders kommentar til regnskapsresultat

Omsorg har i 2018 hatt et større underskudd. Det er først og fremst høyt pasientbelegg og behov for en-til-en oppfølging hos flere brukere på sykehjemmet som er årsaken til dette. Det var en høy beleggsprosent frem til oktober, og gjennomsnittet for 2018 var på 105%. På tross av dette hadde vi en rolig sommer, der vi ikke trengte å bruke vikarbyrå. God planlegging og bonusordninger for fast ansatte og vikarer er noe vi tror er med på å unngå bruk av vikarbyrå, dette er ønskelig både av økonomiske og praktiske årsaker.

Nattbemanningen på sykehjemmet er lav. Det er 2 stykker som skal hjelpe 38 beboere (ofte flere). Mange av dem er våkne hele natten og det er lite som skal til før vi må leie inn ekstra for å håndtere de utfordringer som oppstår.

Det har vært noe feilbudsjettering i forhold til faste stillinger for 2018.

Vi har jobbet godt i 2018 med arbeidstidsordninger, organisering og turnus for å prøve å stå bedre rustet i møte med 2019.

Virksomhetsleder Marianne Røed